

S'ull de Sol

Revista cultural d'Alaior

Maig 2020 | Núm. 357

2 €

DL: ME 407-1990

MANOLO BARRO

COM ENFRONTAR UNA GRAN CRISI
SOLIDARITATS DEL POBLE
MOLTES VEUS PER SABER MÉS
PRESIDENTA DEL CONSELL,
LIDERAR L'ILLA

S'Ull de Sol

Maig 2020 · Edició núm. 357

28 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Miquel À. Limón Pons, Antoni Gómez
Jaume Cardona "Tanus", Llorenç Pons,
Blanca Ripoll, Quico Sintès, Pep Gómez,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Marga Juanico, Núria Pons,
Jordi Odrí, Mandy Tuckett

Fotografies:

Redacció, Manolo Barro, Foto Nueva,
Joan Florit

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com
Publicitat MatasRepartidors: Cristina Barber Rotger,
Pura Mercadal PonsEdita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.comIMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior, del
Consell Insular de Menorca i Direcció Gral.
de Política Lingüística del Govern BalearConsell Insular
de Menorca

Francesc Sintès Ximenes

Sort del lleixiu! Sense lleixiu no som res

He de fer mil i cinc-cents per superar aquest neguit diari. El desassossec s'apodera de mi fins que arriba l'hora d'injectar-me el lleixiu. Ho solc fer abans de ficar-me al catre: al llit s'hi ha d'anar del tot desinfectat. És el que fa Trump, i mirau els resultats. Està molt millor que no Kim Jong-un. Trump és un home savi. Ell mateix ho diu. El lleixiu ho mata tot, va dir, i el primer dia ja va omplir els hospitals de gent que li havia fet cas. Rebenta els coronavirus, però de passada capola la resta del santuari corporal. M'agrada. Si Sherlock Holmes prenia cocaïna i Hermann Göring anava fins al cul d'heroïna, el torrat (pel llum ultraviolat) de la Casa Blanca s'havia de posar al seu nivell. És una home llegit, sens dubte. I escolta. Escolta amb atenció. Ara fa uns mesos que repassa totes les intervencions mediàtiques del xaman de Catalunya, Josep Pàmies, de sor Teresa Forcades i del primer il·luminat pel producte: Andreas Kalcker, l'home que col·leccionava diplomes comprats a universitats inexistents. No sé a qui em recorda. Tal vegada a Casado?

La xeringada no es pot preparar de qualsevol manera. Hi ha uns protocols. Jo sempre em clav l'agulla mentre contemplant com PJ Ramírez s'empassa a galet el raig de pluja daurada, *agüita amarilla* de 12 anys en barril de roure, provinent del sant cos d'Exuperancia Ragú, un cop ha estat convenientment fustigat, pam-pam al cullet, i gaudit un massatge prostàtic amb el millor fal·lus de silicona d'un mercat de segona mà però manejat per les hàbils mans de la professional. Quan veig aquell *corpiño* de PJ, no em puc estar de dir: *muda*. Sí, sí, muda. Vestit així em recorda una ballarina del Molin Rouge, però sense escancar. El moment ja és arribat. La marca del producte que fic a la xeringa també és important. Si ha estat beneït per sor Teresa, passa millor. La dolça penetració es nota, deixix. En Pàmies ho sap molt bé. Cada vena que amara el lleixiu es remou dintre del cos i comences a sentir una felicitat immensa. T'imagines que les forces de l'ordre tornen a la caserna, que els tercios encal·len la cabra amb una actitud gens honesta —amb esperit sodomitzador?— i veus que el tercer caparrot consecutiu que ha ocupat La Moncloa ha estat substituït per Angela Merkel, quin privilegi! Ep, i sort que hem tingut aquests tres, els dos d'abans eren molt pitjors i a més un operava reforçat per Alfonso Guerra, un autèntic miserable, no com el pobre Jean Valjean de Victor Hugo.

Per sort, entre les òperes que ens ha ofert el Metropoliten i l'hipoclorit de sodi, el confinament ha estat bo de passar. De fet fa mesos que gairebé no surt. Què se m'hi ha perdut defora? I quan s'acabi tot, què ens trobarem? Res de nou. La gent no n'aprèn. Per què t'has d'esmerçar a esmenar-te com a membre d'un col·lectiu? No paga la pena. Ara que ja ho tenim tot destrossat —el medi, vull dir— ja no ve d'açò. Hem d'acabar la feina i deixar el planeta buit de *sapiens*, els insectes i les rates ens ho agrairan. Quant a la solidaritat entre humans... no em faceu riure. Ni n'hi ha hagut ni n'hi haurà. Es duu més la traveta, la traïció... L'únic maldecap de l'espècie és arribar a vells, a molt vells. És el millor acte de generositat de què som capaços: envellir per deixar cossos decrepits on els propers coronavirus es pugui aixoplugar. Som els millors, pensam en tot.

Fa goig contemplar com el personal és incapaç de fer un mínim sacrifici temporal pel bé comú. No sabem estar unes setmanes incòmodes i ens volen vendre que en acabat el període de confinament tot serà tan fantàstic que alguns jueus ortodoxos ja es demanen si l'arribada de l'era messiànica la tenim aquí a tocar. Solidaritat? I una merda! Solidaritat si es tracta que aquell que té més, que lliga més i que escriu millor ens cedeix part del seu capital i les seves qualitats. En definitiva xalarem en veure la gent aturada i com la inflació empetiteix els estalvis de qui havia estat previsor i feia un raconet per ajudar la família a passar millor el futur? Possiblement. No sé si m'interessa veure-ho. De fet, ara estic més interessat a esperar que els físics trobin matèria fosca d'una vegada. Amén.

Anselm Barber

Ui! Els fonaments del que pensàvem

Oblidam el món real, cada generació. Aquest coronavirus, el SARS, l'ebola, la SIDA, el còlera... s'originen per virus i bacteries que conviuen en els seus hàbitats sense ser letals per als animals en què s'hostejaven. Però la invasió i la humanització excessiva dels espais on estaven localitzats va provocar que botassin dels animals a la nostra espècie, i van resultar mortals per a molts individus. El procés es repetirà en la mesura que no deixem en pau els territoris d'aquests i d'altres que també podrien conquerir-nos.

El renaixement europeu és una de les bases de la cultura occidental. Va ser en gran part una reacció a la pesta negra europea del segle XIV. Entre una tercera i una quarta part de la població va morir dramàticament sense que els sistemes d'aquell temps poguessin fer res. Ni l'Església ni l'aristocràcia feudal van servir absolutament de res. Va néixer una nova manera de pensar, nous valors, que se centraven més en l'home i no tant en Déu i més en la burgesia que en la noblesa. Els camins humans es van fer diferents.

El colonialisme i l'autoritarisme van portar a les dues darreres guerres mundials amb una devastació de la humanitat terrible. Van seguir molts anys de recuperació en què l'economia es va fer més social per poder pal·liar les conseqüències. Van prendre forma en l'estat del benestar, que ha suposat el major avanç en igualtat i progrés. Va ser una conseqüència de polítiques redistributives i d'una Europa més solidària. Fins que vam tornar oblidar la història i el neoliberalisme dels anys 80 ha tornat a posar el món en una situació de vulnerabilitat. I arriba aquest Covid-19. I amb ell, el desastre econòmic. El virus fa el camí pel qual està genèticament programat. Però l'organització del nostre món ara té molts dubtes de quin ha de ser el nostre camí.

Les reaccions davant el virus i la crisi econòmica fan pensar que es forçaran esdeveniments que no prevèiem. Els estats, majoritàriament, han demostrat poca credibilitat i merèixer poca confiança en les mesures contra la pandèmia, especialment l'estat espanyol. I ara ha de venir el desastre econòmic. És il·lustratiu el que ja pateix EUA, la 1a economia mundial. Vivim crisis del segle XXI i molts estats actuen com ho haurien fet en el segle XIX.

Mentre una part de la societat, de les empreses, dels col·lectius i de la ciència demana la intel·ligència del bisturí, els estats empenen la intel·ligència del *ordeno y mando*. Sense saber què han d'ordenar i què han de manar. Els estats ja fa dècades que no són sistemes intel·ligents adaptats al temps modern. Són simplement aparells a les ordres del neoliberalisme per camuflar les seves incoherències i assegurar els beneficis als poders reals. Se serveixen de la comunicació de masses i de la publicitat per mantenir-se.

Us heu demanat mai com pot ser que les democràcies que se suposa que es basen en l'imperi de la llei i de la igualtat social funcionin amb una justícia sempre bloquejada i depenent dels salaris dels advocats que pots contractar? O us heu demanat per què serveis secrets i inspeccions fiscals no arriben mai als paradisos fiscals?

Les democràcies de demà seran autèntiques, de més veritats, de ciutadans més desperts i de més autogestió en tots els àmbits, seran democràcies de bisturí o no seran.

Tot anava bé perquè teníem les masses de gent distretes amb foteses. Que puguin comprar, veure la tele, tenir la sensació que són lliures perquè tenen internet i perquè voten, encara que no sàpiguen gaire coses. I arriba aquest bany de realitat.

S'ensorraran governs, institucions, creences, mentides... I potser, com després de la pesta negra, Europa trobarà un poc més de veritat. I el món serà més intel·ligent. Fins que tornem a seguir altres falsaris.

Redacció

Editorial

No valen totes les receptes d'abans

Farem una editorial breu a posta. Per dir simplement que la situació és terriblement dura. Tot té les seves causes, les seves conseqüències, les alternatives i els mitjans per aconseguir els objectius. Cal pensar-hi.

Allò que ens ha portat a la pandèmia i que ha desfermat un endersall econòmic s'analitzarà millor d'aquí a un temps. Però està clar que l'organització sobre la qual vivíem s'enfonsa com un vaixell ple de vies d'aigua. El segle XXI amb la ciència i la cultura que se li suposen no pot estar construït sobre fonaments d'arena. On hem arraconat el saber? Què li ha pres el lloc principal?

Sense descans, però sense precipitacions ni errors, demanem a les nostres autoritats, totes, que es facin mereixedores d'aquest càrrec. Ara és clau pensar molt bé, perquè fins ara no ho hem fet així. La recuperació dependrà de decisions específiques. I no serveixen les receptes d'abans, que de qualche manera ens han duit a aquesta fragilitat que ara originarà el drama. Feim servir les bones experiències d'abans, però oblidem-nos que tot hagi de seguir més o manco igual i apel·lar a la paciència, perquè no servirà. Qui o què hagi de fer nosa, que es decanti.

Ja comencen a brotar moltes veus discordants a tot arreu respecte de les mesures i de com s'ha de fer la recuperació. Escoltem-nos molt bé. Aparquem orgulls i prejudicis. Fem xarxes intel·ligents d'intervenció.

S'ULL de Sol enceta aquest número una sèrie de col·laboracions especials per ajudar a deixondir el futur proper. Començam aquest mes amb els articles de Joaquim Coello i Joan Pons Alzina. Però ha de ser cadascú dels nostres lectors qui ha de generar el seu propi pensament per construir la seva petita part del vaixell nou.

Antoni Gómez (metge)

L'alimentació de l'alegria

Confii que quan llegiu aquest article ja esteu a punt de sortir del confinament, i que el nombre de persones malaltes per coronavirus hagi baixat prou per fer un alè i poder mirar l'estiu amb més ànim que quan escric aquestes lletres. A Menorca hem estat uns privilegiats i hem tingut pocs contagiats i pocs morts (que encara han estat massa) en comparació amb els més de 20.000 que hi hagut al nostre país.

Hauran estat almenys dos mesos de confinament a casa, d'austeritat emocional, de sentiments continguts, de notícies que no volíem sentir i de por dissimulada. Però per sort, pels sanitaris i per les mesures que hem pres entre tots, sembla que a poc a poc veim la llum.

Idò, ara és hora d'aixecar l'ànim i fer els possibles per deixar enrere aquest malson.

Durant aquests dies de confinament la gent ha fet coques, "quelitas", rosquilles, pastissos i fins i tot concursos de fer pa. Però açò no ha bastat per aixecar l'ànim de la tropa, i a més ens ha reportat uns quilets de més.

Per açò he cercat quins aliments ens poden ajudar a aixecar l'ànim i fer enfora la *depre* i els mals auguris. Jo els he anomenat els aliments de l'alegria, perquè ens poden ajudar a retornar l'alegria tan necessària per viure.

Tots hem experimentat l'efecte de certs aliments que, sense saber exactament per què, ens fan trobar millor i ens aixequen l'ànim. La raó d'açò és que a la seva composició hi ha substàncies com la serotonina i la dopamina que són neurotransmissors: substàncies que estimulen el cervell.

Tots tenim clar que amb el ventrell buit no hi ha alegria, però si a més l'omplim amb algun dels aliments que ara comentaré veurem que estarem més animats i menys estressats.

Comencem per les nous. És l'aliment per excel·lència per al cervell, i la seva forma ja el recorda, al cervell. El seu poder estimulant es deu al contingut que té de vitamina E, àcid fòlic i melatonina. I és precisament la melatonina que ens ajudarà a reduir l'estrès. Així que ja ho sabeu, de 4 a 6 nous cada dia.

Després ve la xocolata. La xocolata prové de centreamèrica (Mèxic i Guatemala), i ja abans que hi arribessin els espanyols s'emprava com a reconstituent i estimulant.

Conté gran quantitat de vitamines i dopamina, un dels més potents neurotransmissors, i s'ha de menjar sense llet ni sucre. Vull dir que l'ideal és que la xocolata que menjem sigui "negra", que vol dir almenys amb un 75% de cacau perquè ens faci l'efecte beneficiós, sinó només és sucre i ens farà engreixar sense beneficis.

Un altre aliment indispensable per aixecar l'ànim són els plàtans. Altres vegades ja us he parlat del seu contingut en potassi, que ens ajuda davant del cansament i les rampes. Però és que, a més, conté vitamina B6 i serotonina, indispensable perquè les connexions cerebrals vagin ben greixades. Amb prou serotonina, el cos no agafarà depressió i estarem animats i veurem les coses per la part bona. Així que almenys mig plàtan cada dia i ja veureu que estareu més animats.

I en aquesta llista no podien faltar les ametles. Un dels fruits secs més complets, i molt ric en vitamines i tirosina, un altre neurotransmissor bàsic per al cervell, que estimula la funció cognitiva i preveu demències disminuint l'estrès. Dotze ametles cada dia són suficients per mantenir un bon nivell de neurotransmissors.

En aquest llistat hem d'afegir el formatge pel seu gran contingut en melatonina que, com hem comentat abans, serveix per reduir l'estrès i aixecar l'ànim. A Menorca tenim un dels millors formatges del món i a més ajudarem els nostres companys pagesos. Un trosset de formatge cada dia ens aixecarà l'ànim i ens farà trobar millor.

I per últim, voldria afegir les sardines com aliment bàsic per eliminar l'estrès i el desànim.

Ja ho veis, una alimentació equilibrada on incloguem aquests aliments ens ajudarà a aixecar l'ànim i mirar el futur amb optimisme.

Hem de ser optimistes i mirar el futur amb esperança. El món ja ha passat per grans pandèmies i les hem superades. Ara també ens en sortirem. Tot acabarà bé!

CA NA MARU

PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR : Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36

web: www.canamaru.com e-mail: info@canamaru.com

Pere Reure

Like

L'altre dia, el fill de setze anys em demanà si quan jo era al·lot, a ca nostra, teníem forn. Òbviament, la pregunta em va deixar bastant descol·locat i, també, tocat, per dos motius. El primer, perquè em va posar davant d'una evidència: veu els seus progenitors com a personatges del pleistocè superior. Però aquesta realitat, tot i ser preocupant, només m'afecta a mi i, per tant, té una importància relativa. En canvi, el segon motiu de preocupació és més greu perquè afecta a tota una generació: la seva. En quin món viuen els adolescents i els joves actuals? Sembla que una gran majoria no toquen de peus a terra perquè viuen en un univers virtual que té poc a veure amb el real. Ara que, ben pensat, a la millor qui no percep el món d'avui som nosaltres, aquells i aquelles que ja hem passat la cinquantena i ens situem en una realitat paral·lela que no encaixa gaire amb la seva.

Ho dic perquè, arran de l'actual crisi sanitària, han sortit a la palestra les reflexions d'un pensador sud-coreà que treballa com a professor a la Universitat de les Arts, a Berlín: Byung-Chul Han. Ens ve a dir, entre altres coses, que la digitalització elimina la realitat. Així com un colom pot volar gràcies a la resistència que li ofereix l'aire, sabem de la realitat gràcies a la resistència que ofereix, que a vegades pot resultar dolorosa com passa ara mateix. Les xarxes socials, en canvi, solen mostrar una realitat super positiva: tota la cultura dels *like* en què estan instal·lats molts joves suprimeix la negativitat de la resistència. La negativitat de l'enemic no hi té cabuda en aquesta realitat virtual il·limitadament permissiva i promiscua. Segons Han, els perills no amenacen avui des de la negativitat de l'enemic, sinó des de l'excés de positivitat. Hem passat de la societat del No a la societat del Sí. En les façanes públiques que són Facebook, Twitter, Instagram, etc., no hi ha espai per a la negativitat.

Tothom observa i és observat; tothom es mostra hiperactiu a les xarxes. Cal estar al dia, saber de què xerra la gent, què és el més comentat (hashtags, trending topics, etc.). Els ídols actuals de bona part del jovent són tota la caterva de *youtubers*, *instagramers*, *influencers*, protagonistes de sèries de Netflix que omplen hores i hores del seu temps fins a altes hores de la matinada i als quals volen assemblar-se. Els joves —i no tan joves— cerquen un *like* desesperadament, anhelant tenir *followers* i evitar els *unfollowers*. És la paradoxa de la societat digital, una societat on aparentment som lliures, però que ens obliga a seguir arquetipus de comportament, amb exclusió de la diferència. Ens ho diu Han en el llibre *La expulsión de lo distinto*: la desaparició

del subjecte singular dona pas a l'infern de la igualtat. Una homogeneïtat global.

Psicològicament la gent cerca un reconeixement per part d'altri, la qual cosa pot suposar un excés de rendiment perquè l'univers digital és molt absorbent i, a més, fa creure que l'èxit es pot aconseguir sense gaire esforç. Per açò, en aquesta societat del "Sí puc", avorrir-se esdevé una virtut. És un error suposar que com més activa es mostri una persona en la xarxa, més lliure és. Qui és capaç de trobar espais per a l'avorriment troba nous espais per a la creació. La verda-dera llibertat inclou saber aturar-se i contemplar. És el que

Walter Benjamin anomenava "l'avorriment profund", o el que proposa el moviment "Slow", o l'*Elogi de la lentitud*, de Carl Honoré. Per contra, en l'univers digital no hi ha espai per a la interrupció, no hi ha temps per aturar-se; l'activitat frenètica a les xarxes acaba convertint-se en un present continu, els dies se succeeixen amb la mateixa rapidesa que els missatges telemàtics i l'individu cau víctima de les malalties

del món modern: estrès, fatiga, depressió, la síndrome TDHA (trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat), la síndrome SDD (síndrome de desgast ocupacional), la bipolaritat... Apareix el sentiment de culpa quan, en una societat del sí, de la positivitat, no puc mostrar-me actiu en tots els caires que la xarxa em demana. És una positivitat malaltissa. Hom fa la guerra sobretot contra un mateix. Ens ho explica Han en un altre dels seus llibres: *La sociedad del cansancio*.

Hem passat d'una societat disciplinària i repressiva (Michel Foucault) a una "societat del cansament" (Han). Hem passat del paradigma immunològic (on els enemics són externs) al paradigma neurològic, on l'enemic habita dintre de cadascú, on prevalen noves formes de violència, que, pel fet de ser inherent al sistema, hom no reconeix com a estranya i no genera una reacció immunològica... fins que l'individu defalleix com a conseqüència de la hiperactivitat. La hiperactuació té escassa tolerància per part del jo. L'enemic ja no és extern, sinó que viu dins nosaltres mateixos.

En l'època de les *fake news* i els *deep fakes* sorgeix una apatia, un desinterès, vers la realitat fàctica perquè tot ho omple la realitat virtual, postfàctica. Però, quan la realitat supera la ficció, arriba el pànic. La realitat fàctica torna a fer-se notar en forma d'enemic. Qui ha provocat aquesta commoció és un virus real, no un virus d'ordinador. Ben igual que aplaudim els herois i les heroïnes que ens han de salvar d'aquesta pandèmia, hauríem de reivindicar la figura de l'heretge perquè ens salvi de l'impacte de la societat digital. La consciència herètica fa més falta que mai.

Joan Pons Alzina

(Historiador, investigador, professor de la Universitat de Barcelona, articulista)

La crisi del COVID-19 des de la perspectiva d'un historiador

Si hem quedat en estat de xoc pel coronavirus ha estat perquè quedaven lluny de l'experiència les darreres grans pandèmies. Cal retrocedir fins a la grip del 1918 per trobar situacions d'inquietud sanitària semblants a les d'ara. Però, tanmateix, els darrers cent anys que Europa ha viscut sense catàstrofes de salut són una excepció i no la norma en la història. En termes històrics, podríem dir que estàvem molt mal acostumats, amb la qual cosa, i si volem ser previsors, valdria la pena tornar a pensar com ho feien els nostres avantpassats, és a dir, tenir present que les epidèmies també formen part de l'existència i que no cal badar.

Ara bé, a favor nostre, i a diferència del que va succeir al llarg de la història de la humanitat, hi ha el fet que avui gaudim d'uns coneixements científics que eren impensables fins fa ben poc. Recordem que fins a la segona meitat del segle XIX no neixen la bacteriologia i la microbiologia modernes. La medicina d'avui és d'una gran eficàcia per fer front a la cura de les malures, tant que deixaria meravellats els nostres avantpassats si n'haguessin pogut gaudir. Per açò, sí és pertinent en medicina fer ús de la paraula "progrés", entès com a camí cap a l'eficàcia.

Però com que l'organització social humana no està programada genèticament sinó que ens ve donada pel que van fer o van deixar de fer els nostres avantpassats, la canviem en el dia a dia i està sotmesa a jocs d'interessos i de valors, és molt més discutible parlar de l'existència de "progrés" a l'hora de referir-nos al canvis que s'han donat al llarg dels segles en les relacions entre les persones i en les formes d'organització del treball. Només cal tenir present les desigualtats socials i l'atur perquè sigui controvertida la paraula a l'hora de fer reflexions morals.

Els científics socials, però, independentment de sigui quina sigui la seva orientació, estan tots d'acord que no és comparable la conjuntura actual amb la d'una guerra. Si Pedro Sánchez parla de fer front a la malaltia fent ús de la retòrica bèl·lica és més perquè voldria que la recuperació fos tan transversal socialment parlant com ho va ser la de després de la II Guerra Mundial, no perquè siguin iguals les guerres i les epidèmies. No són comparables perquè en un conflicte bèl·lic hi ha, a més a més de morts, mutilats, exiliats, fàbriques i infraestructures destruïdes i generacions que no han pogut estudiar. Així, si ens fixéssim només en termes estrictament de recursos humans, la recuperació, passat el confinament, hauria de ser ràpida, en forma de la típica V. Malauradament, però, predir si aquest serà el cas és pràcticament impossible. Ho és perquè l'economia de caràcter capitalista, que s'ha entreteixit globalment, fa impossible saber a hores d'ara la situació en què es trobaven, abans que entrés el coronavirus, infinitat de petites i mitjanes empreses i de treballadors autònoms. El capitalisme és ell mateix un procés continuat, sense necessitat de malalties naturals,

de destrucció de llocs de feina, perquè, per aconseguir major productivitat, el capital es reestructura i en prescindeix contínuament per abaratir costos de producció, en una carrera en què el peix gros es menja el petit.

N'hi ha massa d'amagat, especialment de deute, que se sumará al que ara mateix per mor de la pandèmia es crea, per saber per on aniran els tirs econòmicament parlant. El Banc Central Europeu diu estar per ajudar, és a dir, per sostenir el deute i fer possible la recuperació. Però, el Govern de Pedro Sánchez, malgrat dir que és intenció que ningú quedi a la cuneta, segueix fins al dia d'avui el camí marcat per M. Rajoy, és a dir, en la fermesa de l'austeritat i de la consolidació fiscal, en el compromís de no fer patir els creditors. Aquest és el motiu pel qual, a diferència de França i de la mateixa Alemanya, Espanya no fa programes més ambiciosos per ajudar les petites empreses i els autònoms. És senyal que el Govern no les veu clares. En el fons tem que si l'Estat s'endeuta més del que creuen assenyat els operadors financers, Espanya sigui objecte d'un atac dels mercats com el que ja va patir anys enrere amb motiu de la crisi grega i que va obligar a reformar la Constitució de 1978 en dos dies. Els ministres estan ulls fets en la prima de risc, vigilant que l'interès no pugi de tal manera que el deute sigui impagable i faci imperiós demanar diner prestat al Mecanisme Europeu d'Estabilitat (MEDE) el qual, en contrapartida i en línia neoliberal com va exigir a Grècia, saben que exigirà més retallades i sacrificis.

Aquest estar penjats d'un fil és perquè no som sobirans. Amb diversos tractats, Espanya va cedir part de la seva sobirania a la UE, construcció que no està al servei del benestar de la ciutadania mitjançant fórmules en què l'economia estigui subordinada a la democràcia. Sense poder emetre moneda i lligada de cap a peus, per mor de l'article 104 del Tractat de Maastricht, que prohibeix expressament al Banc Central Europeu prestar directament als governs dels Estats membres, Espanya està sotmesa a les vicissituds dels bancs.

Paradoxalment, molt em tem que la supervivència de molts llocs de treball depengui actualment de la gravetat de la situació segons el capital. Si el poder financer europeu i globalitzat en un moment donat de la crisi veu que la seva pròpia supervivència depèn d'ajudar a Espanya, a Itàlia, a França i als desvalguts d'arreu d'Europa, farà mans i mànigues perquè la política de tots els estats membres de la UE es mogui de manera concertada per salvar tothom. Però, molt em tem que la crisi no arribi a una profunditat prou grossa per arribar a aquesta situació. Si aquest és el cas, faran el darrer glop els que estaven penjant d'un fil i el capital global seguirà fent camí, sense aturador, com si res no hagués passat.

Joaquim Coello Brufau
(Enginyer, empresari, directiu i president de diferents entitats i articulista)

Pagar és impossible

John Maynard Keynes és possiblement el més conegut economista del segle XX, també el més heterodox i sens dubte al que la humanitat li deu més, tant quan va ser escoltat per Roosevelt al 1932 amb el *New Deal*, com quan no. El temps sempre va demostrar que tenia raó, també a Bretton Woods al 1944, quan el lideratge del món lliure havia ja passat del Regne Unit als EUA.

Va participar en les negociacions del tractat de Versalles el 1919, que va posar fi a la guerra mundial 1914-1918, formant part de la delegació del Regne Unit. Els vencedors de la guerra, i especialment França, que va patir una gran devastació —el teatre de la guerra va ser de principi a fi en territori francès— i un milió i mig de morts, volien una compensació econòmica del Reich alemany que era, en la seva visió, el causant de la guerra...

Però la guerra havia generat deutes entre els aliats per la venda d'armament i ajudes durant el conflicte. Els creditors nets eren els EUA i el Regne Unit per 1.900 ML i per 1.000 ML, descomptats els deutes del Regne Unit amb els EUA. Els deutors nets eren França, Itàlia i Rússia amb quantitats entre 1.000 ML i 800 ML.

Hi havia a més les indemnitzacions que es demanaven al Reich per la destrucció i el dany generat per la guerra, 2.000 ML...

La conclusió de Keynes era que aquells deutes eren impagables encara que s'ajornessin trenta o cinquanta anys. ¿Com es podria acceptar pel poble alemany, no ja pel Govern, que es pagarien per molts anys quantitats que detraurien recursos significatius del pressupost nacional per una ciutadania que no havia estat ni en l'origen ni en l'execució de la guerra?

De fet, aquells pagaments que arribaven fins al 1970 es varen deixar de pagar deu anys més tard del Tractat de Versalles, els anys 30.

Però el temor de Keynes no eren únicament els "defaults", quan el deutor no pogués materialment pagar el seu deute, sinó les conseqüències que aquests transferiments de fons podien tenir en el valor de la moneda. Una inflació alta fa perdre valor al creditor perquè redueix el valor del seu deute i beneficia el deutor per la mateixa raó.

És açò el que va passar, el Reichsmark es va devaluar i l'economia alemanya va entrar en fallida. Aquest problema també es va repetir a França, que també era un Estat deutor i el franc es va devaluar fortament. Les conseqüències econòmiques varen ser profundament negatives en el pla econòmic però també en el polític. La pobresa i misèria que açò va generar a Alemanya en raó a una inflació desfermada van ser factors que van afavorir l'arribada d'enfrontaments polítics radicals al si de la societat civil alemanya, primer quasi una revolució comunista similar a la de 1917 a Rússia, i després la demagògia i l'odi del nazisme i la cerca d'enemics externs que varen aplanar el camí per a la guerra 1939-1945. França, que es volia rescabalar econòmicament dels efectes de la

guerra, no ho va aconseguir. Es va crear una enemistat entre França i Alemanya, que va afavorir un nou conflicte. Les accions sense mesura i amb dosis d'absurd en generen d'altres de la mateixa naturalesa...

L'origen estava en l'absurda voluntat de cobrar uns deutes que eren inassumibles i impagables pels deutors, com havia oportunament assenyalat Keynes.

Ara Espanya deu 450.000 M€ al BCE i és probable que després dels nous préstecs que es rebran per compensar la crisi sanitària del Covid-19 aquest deute arribi als 650.000 M€. Si açò s'hagués de retornar en 30 anys suposaria pagar més de 20.000 M€/any. Com s'explica a la ciutadania que aquesta càrrega s'ha de mantenir al llarg d'una generació? És un problema similar per a Espanya al de 1919 per a Europa. Les conseqüències polítiques i socials d'aquesta situació van molt més enllà del pagament d'un deute i si es fes tindria conseqüències polítiques i socials desconegudes però serioses i transcendents com va succeir al primer quart del segle XX. Sense dubte posarien la mateixa UE en perill de desintegració i l'euro en risc d'entrar en un cercle inflacionista.

Lenin va dir que la manera de posar en perill el capitalisme és a través de canvis sobtats en el valor de la moneda. L'experiència ratifica la teoria, aquesta raó està en l'origen de molts conflictes socials i polítics.

Si açò és així, i ho sembla, s'ha de trobar la manera de resoldre un problema que les urgències de la crisi sempre deixen per "després", però que augmenten la seva importància. S'ajorna un deute que creix i a la fi resulta impagable.

El camí és actuant de manera diferent sobre el passat i el futur. Posant el temps entre la solució per a uns, creditors, i per a altres, deutors. És a dir, acceptar que part d'aquest deute és degut als desajustos de la UE, i no es pagarà mai, però en contrapartida que els Estats que se'n descarreguen tindran limitacions a futur per tornar a endeutar-se. No és una auditoria permanent sobre les finances de l'Estat, ni tampoc un control sobre reformes estructurals compromeses, no n'hi hauran, com va ser el cas per Grècia, és un control sobre l'augment de l'endeutament. En definitiva, es resol un problema, el deute és perpetu i sense interès, i es posen els mitjans perquè en el futur no es repeteixi, és a dir, s'evitin els problemes i els errors del passat.

És un fet que la naturalesa estrictament econòmica de la UE i la manca d'una acció política concertada obliga a solucions que mantenen la preponderància dels Estats per sobre de la Unió i açò necessàriament suposa una mancança que només solucions parcials com la proposada poden atenuar, però no resoldre. La mancomunitat i compartició de recursos, polítiques fiscals coherents per a tots amb una autoritat única, és a dir, la unió política, són encara lluny. No té Europa encara suficient voluntat de pertinença dels seus ciutadans per sobre de les nacionalitats tradicionals... no la té, però la necessita com els problemes actuals, insolubles amb mètodes tradicionals, demostren.

Redacció

Solidaritat en temps de crisi

L'Ajuntament d'Alaior organitza la primera "Nit amb candela" en confinament

El 12 d'abril es va celebrar la primera "Nit amb candela" de la temporada, en confinament. L'objectiu de la iniciativa convocada per l'Ajuntament era animar veïns i veïnes a col·locar espelmes enceses a les seves finestres i balconades, com a mostra de respecte a les persones que ens han deixat a causa de la Covid-19 i en solidaritat amb les seves famílies.

El Caramel·ler a casa

Alaior va acollir el 5 i 6 d'abril, "Es Caramel·ler a Casa", una iniciativa organitzada per l'Ajuntament perquè cap fillet o filleta es quedés sense el seu caramel. Protecció Civil i Policia Local varen recórrer els carrers d'Alaior, les urbanitzacions i les possessions fora del nucli urbà repartint, casa per casa, els típics caramels de diumenge de rams.

La iniciativa deixà imatges entranyables de fillets i filletes esperant a balcons i finestres amb els seus poals enganxats a fils, o fins i tot amb canyes de pescar. L'Ajuntament d'Alaior vol agrair la col·laboració indispensable de Protecció Civil, Policia Local i les empreses implicades.

Propostes culturals en línia a la pàgina de l'Ajuntament d'Alaior

La crisi del coronavirus ha obligat a suspendre tota l'activitat cultural del municipi. Per açò, l'Ajuntament va decidir recopilar les propostes artístiques en línia més interessants perquè els alaiorencs i alaiorenques poguessin gaudir de la cultura, també des de casa, i perquè la música, la literatura i l'art en general els fes passar els dies de confinament de la millor manera possible. Al llistat s'hi poden trobar exposicions de museus, propostes cinematogràfiques, una programació d'òpera o altres propostes de literatura i teatre.

"Solidari a casa", concurs de dibuix en el confinament

L'Ajuntament d'Alaior i la Biblioteca Pública Municipal van convocar un concurs de dibuix per a fillets de fins a 14 anys sota el títol "Solidari a casa" amb la intenció d'estimular i entretenir durant el confinament. És una activitat imaginativa que fomenta la creativitat dels més petits. El concurs es va allargar fins al 26 d'abril. En aquesta edició, incloem alguns dels primers dibuixos rebuts.

Elena Benítez

Mariona Caules

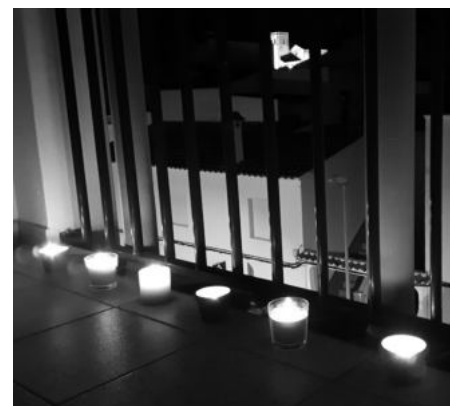
Martí Pons

Joan Quintana

Martí Moliner

Aquests dies la solidaritat es vesteix de moltes maneres diferents. Cadascú aporta allò que pot o sap fer. Hi ha molts exemples. En deixam constància d'alguns.

Són moltes les persones que aporten el seu gra d'arena. Uns amb música, altres glosant, cantant o sonant un instrument musical, tots ells escampats pels carrers d'Alaior. Janet Vinent amb el seu acordió, Simón Orfila i Maria Camps amb peces del seu repertori, les cançons de la jove Natàlia González, diferents jovenets interpretant peces musicals amb els seus instruments o simplement cantant a ple pulmó. Margalida Adrover i Joan Pons solen treure els seus bafles per injectar moral amb la reproducció d'un parell de cançons gairebé cada dia o bé organitzant un bingo el cap de setmana. O algú altre regalant cançons als seus vesins.

A la costa des Pou hi poden trobar cada dia, just a les 19.59 h, el jove Quim Quintana Ameller que surt al carrer amb un gran cargol de la mar, i el fa servir per convidar els vesins a sortir al carrer i començar l'aplaudiment col·lectiu per al reconeixement cap el servei que brinden a la societat sanitaris i altres col·lectius.

TRES MAKERS D'ALAIOR LLUITEN CONTRA EL COVID-19

Dani Bagur, Adrià Sans i Ramon Babot, posseïdors d'una impressora 3D, formen part del grup de Telegram «Coronavirus Makers Menorca», que s'ha creat arran de la necessitat de fabricar pantalles de protecció en la lluita contra la propagació del Covid-19.

Els makers són persones inquietes, autodidactes i amb ganes de col·laborar. Saben moure's per Internet i realitzar activitats de fabricació tecnològica, robòtica, impressió 3D, metal·lúrgia, etc. Es basen en el coneixement lliure, a compartir, reciclar i cada vegada són més les empreses que els incorporen a la seva estructura.

Els makers menorquins fabriquen pantalles de protecció per resguardar íntegrament la cara per damunt de la mascareta, i els denominats "salvaorelles", que serveixen per lliurar les orelles de la pressió de les gomes de les mascaretes.

Tot d'una el material el posaven per altruisme. Avui reben plàstic des de www.3dsoma, web que rep donacions a nivell balear i distribueix el material als diferents grups de makers a les illes. Els tres makers d'Alaior aprofiten per animar tothom qui vulgui col·laborar amb el projecte.

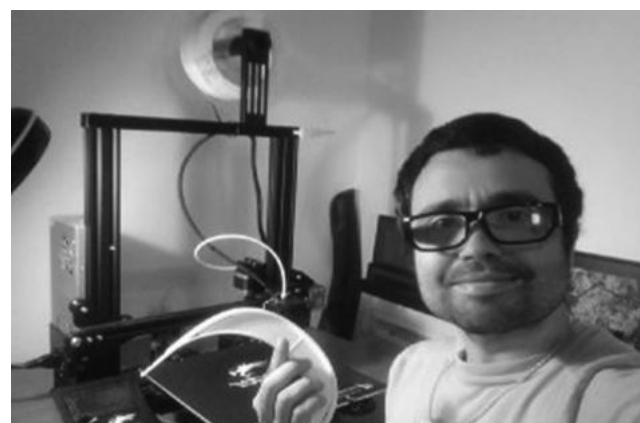
Com produeixen el material? Des de mitjan març fabriquen les peces demanades pels sanitaris. Els models de les peces a imprimir en format .stl són subministrades pel Grup de Makers de Balears; d'aquesta manera, tots elaboren el mateix model.

Quan un maker té peces fabricades, ho apunta a un full de càlcul, que comparteixen a Google Drive, on cadascú anota el material elaborat i així es té el recompte actualitzat de la fabricació de tots els makers.

Un representant de Coronavirus Makers Menorca, amb un salconduit de l'hospital, passa pel domicili de cada maker i recull les peces fabricades. Aquestes són entregades amb un albarà de lliurament a l'hospital Mateu Orfila, i des d'allà es distribueix als centres de salut que ho necessitin. A l'hora de redactar l'article, a Menorca s'havien produït més de 500 pantalles de protecció. I en segueixen imprimint.

Natàlia González Piris

Adrià Sans

Dani Bagur

Ramon Babot

Quim Quintana Ameller

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

L'Ajuntament distribueix 5.000 mascaretes elaborades per Pons Quintana

En el context excepcional en què ens trobam, les mostres de solidaritat es multipliquen a Alaior. Moltes són les persones que, voluntàriament i altruísticament, s'han ofert per ajudar d'alguna manera a pal·liar els efectes devastadors que en les nostres vides ha ocasionat l'aparició de la COVID-19.

D'aquesta manera, gràcies a la donació feta per part de l'empresa Pons Quintana, l'Ajuntament d'Alaior ha distribuït ja 5.000 mascaretes entre els treballadors de les empreses que romanen obertes al municipi durant l'estat d'alarma.

S'ha facilitat aquest material de prevenció a establiments catalogats com essencials, a empreses d'instal·lacions elèctriques i fontaneries, empreses d'elaboració i distribució de productes alimentaris, i altres empreses del municipi que estan en actiu.

José Luis Benejam, batle d'Alaior, ha fet èmfasi en el fet que «davant del dramàtic desproveïment de mascaretes existent, entre altres elements de protecció, i vist que no tenim prou mascaretes per a tota la població, hem prioritzat aquelles persones que han de sortir sí o sí de casa per anar al seu lloc de treball, ja que són les més exposades».

Així mateix, Benejam també ha volgut agrair a Pons Quintana la seva iniciativa i bona voluntat, destacant que d'aquesta manera, ajudant-nos els uns als altres, podrem deixar enrere aquesta crisi abans i en millors condicions.

Cal recordar que el material amb el qual es produeixen les mascaretes està certificat, però aquestes no són homologades, no compleixen els requisits necessaris per a una protecció completa i han de ser esterilitzades abans del seu ús. Així i tot, si són desinfectades, poden usar-se en diverses ocasions. Aquestes mascaretes no són aptes per evitar que qui les porti sigui contagiats, però sí que contribueixen a evitar que qui les faci servir pugui contagiar a altres persones.

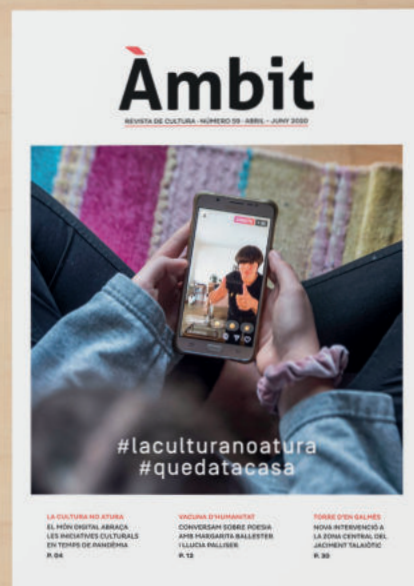
Llegeix el nou número de la revista Àmbit!

CULTURA, PATRIMONI,
ENTREVISTES, ACTUALITAT,
I MOLT MÉS... A UN SOL CLIC!

#laculturanoatura #quedatcasa

Escanejau el codi per llegir
el darrer número d'Àmbit

Consulta tots els números d'Àmbit a:
www.issuu.com/revistaambit

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
DEPARTAMENT DE CULTURA, EDUCACIÓ,
JOVENTUT I ESPORTS

MENORCA
RESERVA DE BIOSFERA

MENORCA
TALAIÒTICA
Candidata Patrimoni Mundial

Miquel À. Marquès

Comerços al servei dels alaiorencs

Fotos: Manolo Barro

Tot un estol de comerços d'Alaior estan oberts al servei dels alaiorencs durant aquests dies tan anormals. En aquesta ocasió parlem amb tres d'ells, dos oberts al públic i un que treballa a porta tancada, amb un factor comú: donar el millor servei i fer arribar els seus productes a les llars alaiorenques.

En José Àngel i na Mari, d'Ala d'Or, ens conten que ells feia setmanes que treballaven per tenir preparats els caramels del Ram. A mitjan març esclata la nova situació. Es produeix una manca de venda en relació a altres anys, a causa del tancament de pastisseries d'altres pobles i centres educatius que els encomanaven caramels. Així i tot, mantenen la botiga oberta amb el material produït més altres tipus de pastes. Els clients els fan encàrrecs i ells brinden un servei a domicili. La seva solidaritat ha arribat en forma de regal de caramels a l'hospital Mateu Orfila i a diversos quarters de la policia local, guàrdia civil i policia nacional de l'illa. Mantenen les portes obertes per brindar la varietat dels seus pastissos i pastes.

Al mateix carrer, un poc més avall, hi trobam Menorcuina. Na Clara ens comenta gairebé el mateix que els seus vesins, tot i que la seva empresa ofereix un tipus de producte diferent. Si bé és veritat que la demanda ha davallat, el fet d'oferir menjar fet i menús diàriament, fa que tenguin un poc de feina. Era açò o tancar. Millor fer el mínim de feina i brindar un bon servei al client. Ens conta que davant aquesta situació inesperada, a més d'elaborar menjar per encàrrec, els clients també els poden fer comandes i els hi duen a casa. Especialment els caps de setmana noten un poc més de treball, però al llarg de tota la setmana ofereixen la seva varietat de plats preparats.

Toni Pons Casas, responsable de Ferretera Isleña, és un exemple d'empresa que segueix fent feina a porta tancada. Ens comenta que tot i a un ritme més lent, no han aturat de fer feina, brindant els mateixos serveis. Bàsicament fan feina amb els fusters a un ritme més lent, tot i que aquests dies les comandes que els arriben provenen de la indústria farmacèutica i les funeràries. Les comandes dels clients d'aquests sectors, a més dels situats a Menorca, bàsicament provenen d'Espanya, tot i rebre'n unes poques de França, Itàlia i Alemanya. La comanda consisteix que el client els fa arribar un plànol o disseny d'aquella peça que els interessa i amb la feina dels dos torners, el fresador i el soldador al seu taller, serveixen allò que demana el client. En canvi, des del sector de la bijuteria aquests dies es nota que l'activitat és gairebé nul·la.

Ferretera Isleña

Menorcuina

Ala d'Or

Redacció

Propostes de futur per a l'economia local

Arran de la situació actual volem reflectir quines són les propostes econòmiques de futur que sorgeixin en el poble. Per açò hem demanat a l'Associació de Comerciants i Empresaris d'Alaior, l'equip de govern de l'Ajuntament i Junts per Lô el seu punt de vista.

Prioritats en l'àmbit comercial que impulsarà ASCEA a curt i mitjà termini

Som conscients que ens enfrontam a una situació inèdita i molt complicada. Si el comerç local ja estava "tocat" durant els darrers anys, ara hi hem de sumar tot el que ens ve.

Des de l'Associació de Comerciants i Empresaris d'Alaior (ASCEA) volem que els vesins d'Alaior siguin conscients, ara més que mai, que el comerç local necessita la gent del poble. El comerç local genera feina, genera vida als carrers, col·labora amb les entitats socioesportives del poble, aportam productes de qualitat i un llarg etcètera d'importants aportacions positives cap al poble. És important que la gent s'adoni que som part del poble i de la riquesa d'Alaior.

També és necessari que els comerciants i empresaris ens adonem que necessitam anar tots junts cap a una mateixa direcció, remar tots cap allà mateix i en conjunt. Tots junts farem més renou i més força per seguir endavant.

Tot i açò, també som conscients que el comerç electrònic ha agafat més força durant els darrers dies. Molts de vesins i comerços d'Alaior han vist com també el poden utilitzar a nivell del poble. Per açò també ajudam els comerços associats a posar en marxa el seu propi negoci, en versió *on line* per arribar a més gent, al llarg de més hores i poder aprofitar aquesta forma de vendre.

Al mateix temps les xarxes socials agafen més força i més protagonisme, a través d'elles podem comunicar als nostres clients totes les novetats que siguin d'interès comercial. En aquests moments actualitzam el web de l'associació (www.ascealaioir.com) per donar més visibilitat a tots els comerços associats. També reactivam les pròpies xarxes socials d'ASCEA a Facebook i a Instagram per donar més informació i cobertura de tot el que passa de comercialment interessant al poble.

La diversitat de la nostra associació, en la qual donam cabuda tant a petits comerços com a empresaris, fa que haguem de procurar prendre mesures molt diverses per arribar a tots els associats. Ens anirem reunint amb els diversos col·lectius per donar el màxim suport i ajuda a tothom. Ara és el moment de tot Alaior, #aramesquemai #estimaLô. Ànims a tots i endavant!

Mesures econòmiques del Govern del PP

Impostos

- La primera decisió presa va ser ajornar dos mesos el cobrament de tots els impostos i taxes durant els dos períodes: d'aquesta manera el cobrament domiciliat del primer període es realitzarà el 4 de juny, i el període de pagament de forma voluntària s'amplia fins al 15 de juliol. Pel que fa al segon període, les taxes domiciliades es cobraran el 3 d'octubre, i el període de pagament de forma voluntària s'amplia fins a novembre.

- També s'han flexibilitzat al màxim totes les peticions de fraccionaments de pagaments per ajudar, tant com sigui possible, tots els ciutadans.

Taxes

- Una altra decisió va ser compensar tots aquells serveis municipals que no es donen, com és el cas del servei d'esports o escoles municipals de música i dibuix. Així mateix, l'Ajuntament ha tornat les taxes del centre sociocultural i recreatiu s'Escorxador als usuaris que el tenien reservat i no n'han pogut fer ús.

- També s'ha decidit no cobrar la taxa per ocupació de la via pública durant el període d'Estat d'Alarma. Açò afecta moltes terrasses de bars i restaurants.

Zona blava, obres, estalvi energètic i de recursos

- S'ha decidit que l'estacionament de vehicles a la zona blava sigui gratuït mentre perduri l'Estat d'Alarma.

- Així mateix es revisa l'Ordenança de renous per permetre tant obres públiques com privades, en tot el terme municipal d'Alaior, durant la temporada estival. L'objectiu d'aquesta iniciativa és facilitar la dinamització de l'economia i evitar que el sector de la construcció pateixi una nova aturada.

- Una altra de les primeres mesures va ser apagar l'enllumenat públic dues hores abans del que és habitual com a mesura d'estalvi del consum energètic.

- També s'ha canviat el sistema telefònic de l'Ajuntament, amb un estalvi del 50% de la factura mensual, doblers que poden ser destinats a altres necessitats. Així com optar per les noves tecnologies per comunicar-se. En aquest sentit som un dels pobles més avançats.

Comerç, turisme, cultura, serveis socials:

- Ajornament del pagament del cànon per a les empreses concessionàries d'algun activitat de platja en el municipi.

- Simplificació dels procediments administratius que afecten les empreses i la ciutadania en general per donar un impuls econòmic al municipi.

- Agilització del pagament de factures a proveïdors.

- Treballam perquè la taxa de fems tampoc no es cobri durant l'Estat d'Alarma.

- Impulsam activats culturals, lúdiques, festives, com «el caramel·ler a casa» per ajudar a pal·liar el confinament.

- Una altra de les primeres mesures que es va prendre va ser reforçar el departament de Serveis Socials amb una treballadora més, així com crear tres partides econòmiques noves, ja que les persones sempre han estat la nostra prioritat. Com exemple, l'acord amb la Cooperativa d'Escoletes de Menorca per seguir donant acompanyament a tots els infants que han de ser a casa a causa del confinament.

Per acabar, destacar també que, a part de les mesures ja preses, s'estudia la creació d'una important línia d'ajuts a autònoms i petites i mitjanes empreses, amb coordinació amb ASCEA, PIME i ASHOME. Entre elles: línies d'ajudes, campanyes de promoció del comerç de proximitat, programes de foment del consum a Alaior dirigides tant a comerços com a consumidors, dinamització de la venda *on line* de productes i serveis oferts per comerços i empreses d'Alaior.

Des de l'Ajuntament es dona informació a particulars i empreses sobre les diferents ajudes o subvencions que ofereixen els organismes oficials.

Propostes de Junts per Lô

L'equip de Junts per Lô no ha deixat de reunir-se tot i la situació que vivim. Les noves tecnologies ens han permès seguir treballant des de casa i analitzar el context actual i futur que ens espera. Primer de tot, no volem deixar enrere el patiment que ha provocat i provoca aquesta malaltia a moltes famílies, per açò des de l'agrupació volem fer arribar el nostre condol a totes les que han vist entrar la malaltia a casa i s'ha enduit qualche familiar. Volem transmetre un missatge sincer de força i coratge en aquests moments tan adversos.

En segon lloc, us presentam una bateria de mesures per fer front a la crisi econòmica conseqüència de la pandèmia que malauradament ferirà a moltes famílies del nostre municipi. L'objectiu principal de Junts per Lô és pal·liar, dins el màxim possible, totes les desigualtats que es derivaran d'aquesta crisi i poder crear una xarxa forta per mantenir l'equilibri dins la nostra població. S'acosten moments complicats i les institucions públiques han de respondre davant les adversitats treballant conjuntament amb la ciutadania i el sector privat.

Més de 15 propostes per atenuar la forta caiguda que patirà l'economia local i familiar d'Alaior, propostes que esperam que trobin sortida i siguin també compartides per l'equip de Govern actual. Volem unir tots els esforços possibles i treballar en la mateixa direcció: el bé comú.

Resum de les mesures econòmiques:

1. Renda mínima personal
2. Ajustar el cobrament d'impostos municipals
3. Derogar l'obligació de tornar deute als bancs i poder emprar l'estalvi municipal
4. Reduir i simplificar la burocràcia de l'Ajuntament
5. Reorganització dels empleats públics per cobrir les necessitats que requereix la situació
6. Oficina d'acompanyament tècnic al ciutadà per a l'obtenció de llicències i autoritzacions
7. Targeta de comerç local
8. Ajudes a l'habitatge
9. Campanya de packs turístics per fomentar el turisme insular
10. Crear comissions locals d'experts per al renaixement i reconversió de l'economia
11. Gran bossa de miniprojectes d'ocupació
12. Foment de nous serveis a les persones:
 - a) Wifi a totes les llars
 - b) Escolarització de 0-3 anys becada
 - c) Auditoria energètica gratuïta dels edificis existents per potenciar la instal·lació d'energies renovables
 - d) Fomentar tot tipus d'actes culturals, musicals, escolars amb artistes de Menorca
 - e) Reactivació i ampliació del reforç educatiu
 - f) Campanyes de conscienciació pel producte local
 - g) Formació i tallers públics per millorar l'ús de les eines telemàtiques

Miquel À. Marquès

Creu Roja reforça els serveis essencials

Conversam amb Sebastià Ameller Garriga, president de Creu Roja d'Alaior, per conèixer els serveis actuals de l'entitat. Quant al servei de dur el dinar a domicili, es realitza a Alaior i s'ha ampliat a cala en Porter. Les darreres setmanes el nombre de serveis a domicili ha augmentat. Abans se servien uns 25 menús; ara arriben als 40 perquè també serveixen als usuaris que anaven al centre de dia.

Un altre servei essencial és el repartiment d'aliments. Cada tres mesos, Alaior concentra la recepció d'unes quaranta tones d'aliments. Procedeixen del Fons d'Ajut Europeu per a les Persones Desvalgudes (FEAD); aquests són rebuts, emmagatzemats i verificats per personal extern per confirmar la seva correcta recepció.

Gràcies a la col·laboració de La Menorquina, ho dipositen en un magatzem d'aquesta empresa. Després del control, es reparteix a les sis delegacions de Creu Roja de l'illa, a les tres de Càritas i a l'Església Evangèlica. El repartiment es fa sota unes normes estrictes de control.

Els Serveis Socials coordinen el suport a les persones necessitades d'Alaior. Els donen un document amb el qual l'usuari acudeix a Càritas o Creu Roja a recollir el lot i entreguen el full emès pels serveis socials, de manera que s'evita que l'usuari acudeixi a ambdues entitats socials a demanar ajut.

Binipreu inicia una nova campanya de col·laboració a les seves botigues de l'illa. Posa paneres a disposició dels usuaris perquè aquests puguin fer donació de productes bàsics destinats a Càritas i Creu Roja.

Durant aquestes setmanes anòmales, l'entitat no ofereix serveis habituals com treure persones a passejar i fer-los companyia, trasllats al centre de dia o transport escolar amb minusvalidesa. En canvi, col·laboren en el servei de recollida de medicaments a la farmàcia en nom de l'usuari que no hi pugui anar.

A partir del 27 d'abril, i mentre la situació de confinament continuï, Creu Roja felicitarà la gent gran del municipi pel seu aniversari. Tot comença amb una usuària de cala en Porter, Maria Von Flondor, que havia de celebrar el seu aniversari en solitud. Creu Roja li va retre una sorpresa. A partir de llavors la llista ha augmentat considerablement.

Finalment, Ameller destaca que algunes persones beneficiàries de l'ajut social es brinden per ajudar en el que ells puguin oferir o fent treballs diversos. És una satisfacció veure com s'estableix una solidaritat d'anada i tornada, conclou.

Maria Solà

Susana Mora: “Mantenir la supervivència de tots els sectors és la prioritat”

La pandèmia de la Covid-19 i les restriccions motivades per la declaració de l'estat d'alarma han situat l'economia menorquina en una situació molt complicada, en una crisi sense precedents que, a causa de la seva excepcionalitat, requereix fer equilibris entre garantir la seguretat i la protecció dels ciutadans.

La presidenta del Consell Insular de Menorca, Susana Mora, assegura que la crisi requereix d'una visió “global”, que passa per mantenir la supervivència de tots els sectors. La cap de l'executiu insular destaca la necessitat de cooperació entre les administracions, així com la posada en marxa de mecanismes de flexibilització administrativa i la reestructuració dels pressupostos del Consell per donar resposta a les necessitats.

Serà necessari un gran esforç econòmic per pal·liar els efectes de la crisi. Com afectarà açò a l'economia i als seus projectes a curt i mitjà termini?

Aquesta crisi i els seus efectes requereixen un esforç econòmic sense precedents per part de tots, tant ara com en el futur. Actualment ja treballam per definir i prioritzar projectes que repercutixin en el benefici de tota la societat, sense deixar ningú enrere. L'acompanyament als col·lectius més vulnerables és i serà una prioritat màxima, com també adoptar mesures d'ajut al teixit empresarial i d'impuls a l'economia de l'illa, àmbit, en què serà necessari, entre altres accions, treballar en un pla d'inversió pública. Per açò reestructuram el nostre pressupost de l'exercici 2020, però un factor importantíssim per al Consell serà que des del Govern se'ns permeti, com s'ha avançat que es farà, poder disposar amb autonomia dels romanents que tenim d'altres anys. També serà necessari que la resta d'administracions públiques (autònoma, estatal i europea) col·laborin econòmicament amb les administracions més pròximes a la ciutadania. Necessitam més coordinació i cooperació que mai.

S'ha fet ja una primera anàlisi d'on es pot retallar per disposar de més doblers per fer front a aquesta situació?

Esteim immersos en la prioritització dels projectes de la institució insular i hem reclamat al Govern central canvis en l'aplicació de la Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local, coneguda com a Llei Montoro. Llei criticada per les administracions locals, ja que no s'ha pogut disposar dels romanents per fer inversions necessàries. Considerant que aquests romanents estan pensats per a moments de crisi econòmica, seria una incoherència que ara no els poguéssim emprar.

Existeix qualque comitè que treballi en aquestes mesures? Per qui està format? En quins àmbits treballa?

Tots els consellers, i jo com a presidenta, ens reunim cada dia per tractar aquestes mesures, entre d'altres. Alhora,

cada conselleria manté diàriament reunions sectorials de contacte per detectar i compartir les diferents necessitats a les quals hem de respondre de manera conjunta. Treballam també de manera coordinada amb tots els batles de Menorca mitjançant reunions setmanals, i amb el Govern Balear ens reunim setmanalment amb la presidenta del Govern, la resta dels presidents dels Consells Insulars i la FELIB en clau autonòmica. La coordinació és clau.

Hi ha mecanismes de regulació i d'intervenció excepcionals que permetin arribar a hora, per sobre del ritme ordinari del Consell?

S'han posat en marxa, i se'n posaran més de manera coordinada amb la resta d'administracions competents, mecanis-

mes per agilitzar la relació amb la ciutadania. De fet ja s'han operat mecanismes excepcionals de flexibilització administrativa al llarg d'aquest estat d'alarma. Ara toca traslladar aquesta agilitat a la quotidianitat ni que sigui mentre duri la situació de recessió econòmica. A Menorca comptam amb una administració electrònica amb una gran implantació i eficiència i açò és un element positiu per guanyar en eficiència i agilitat.

Quins aliats pot fer servir l'administració per assegurar un bon resultat de les polítiques econòmiques que es posin en marxa?

És obvi i indiscutible que s'ha de comptar amb el suport imprescindible dels agents socials i econòmics (patronals i sindicats). Aquest suport és bàsic. Si el diàleg social és essencial en tot moment, ara ho és especialment. Després s'ha de complementar amb la col·laboració també imprescindible d'altres col·lectius i/o entitats, com puguin ser el conjunt de col·legis professionals, les entitats del tercer sector i també de la mateixa societat civil. Aquesta crisi requereix respostes globals però també individuals.

Tenint en compte que les xifres d'atur seran molt elevades, la prioritat del Consell serà posar en marxa obres públiques o optar per contractar personal?

Si bé com administració hem de respondre a les necessitats concretes de cada col·lectiu, hem de ser capaços d'arribar a la totalitat de la societat i, per açò, cal una visió de conjunt i no l'adopció de mesures que responguin a una foto esbiaixada de la realitat. En aquesta línia, treballam en diferents camps d'acció: línies d'ajuda, mesures d'impuls econòmic, pla d'inversió pública. Aquestes mesures, alhora, seran implementades per altres accions, que en el camp de l'ocupació es concreten, per exemple, amb un paquet de polítiques actives d'ocupació que coordinam, com ja fèiem habitualment, amb el SOIB i, per tant, amb el Govern Balear, i els ajuntaments.

En la crisi del 2008 es va optar pel Plan E i l'experiència va tenir llums i ombres. S'ha n'après alguna cosa que permeti fer-ho millor avui?

Treballam per coordinar un pla d'inversió pública que miri de respondre a les necessitats del present però també per seguir avançant en el futur, com a societat. Per açò és bàsic prioritzar projectes que millorin el cycle de l'aigua, de generació d'energia renovable i eficiència energètica, de millora de les nostres infraestructures bàsiques, entre les quals es troben les zones turístiques.

El fet que Menorca sigui un dels territoris amb menys incidència del virus o que fins i tot quedarà en qualche moment lliure de contagis podria beneficiar econòmicament l'illa? De quina manera?

Treballam perquè aquesta premissa pugui ser una realitat. Ara bé, actualment les restriccions a aplicar a Menorca són compartides amb la resta del territori espanyol. Esteim davant una crisi sanitària de caràcter mundial que ens afecta a tots. Aquesta característica suposa una variable d'incertesa per al sector que suporta gran part de la nostra economia, que és el turisme. Fins que la resta de territoris no es recuperin, no es podrà avançar de manera important en la reactivació d'aquest sector. Val a dir, no obstant, que Menorca compta amb una economia més diversificada que la resta de les Illes Balears, és l'illa on la indústria té un major pes i també comptam amb un sector agroalimentari desenvolupat. Aquesta realitat econòmica pot ajudar-nos a afrontar amb major garanties els pròxims mesos. Així i tot, ens hem de conscienciar que la recuperació econòmica de tots els sectors serà un procés llarg i dur, però estic segura que ens en sortirem més reforçats econòmicament i social.

En el cas que Menorca quedés lliure de contagis, es podria utilitzar aquest fet com un atractiu de la destinació?

Es preveu que Menorca quedi lliure de contagi abans que altres territoris peninsulars. Per açò treballam en plans de desconfinament arrelats a la nostra realitat, sempre sota el paraigua competencial del Govern central i, concretament, del Ministeri de Sanitat. No obstant açò, fins que els altres territoris no estiguin lliures de contagi, Menorca seguirà estant en risc i tampoc no podrà garantir la total seguretat als seus visitants. L'objectiu principal és garantir la salut i el benestar social dels nostres residents i també d'aquells que ens visiten. De fet, es parla d'un pla de reactivació del turisme conjunt a Europa. Així, sortir de la zona d'infectats abans que un altre territori d'entrada no implica, necessàriament, que es permeti la lliure circulació de persones.

Suposem que Menorca pot acollir aquest estiu turistes de segones residències i d'altres sectors, encara que no sigui de manera massiva. És possible l'activitat turística sense risc, que torni a haver-hi un possible repunt dels casos?

Com expliquen els experts en la matèria, el risc zero davant d'aquesta infecció no existirà fins que no hi hagi una vacuna. El que sí que podem dir és que comptam amb protocols de seguretat per minimitzar el risc, tant en l'àmbit públic com en l'àmbit privat, i amb un sistema sanitari que s'ha demostrat fort i altament qualificat per respondre a l'emergència.

En substitució de la possible baixada de l'activitat turística, quins replantejaments econòmics de foment d'altres activitats seran prioritaris?

En aquests moments mantenir la supervivència de tots els sectors, entre ells de manera especial el turístic –incloent-hi totes aquelles activitats que de manera directa o indirecta en poden formar part– és una absoluta prioritat. No ens podem permetre parlar de canvi de model de manera immediata perquè no tenim capacitat per reorientar els milers de persones que viuen del turisme. Dit açò, és cert que Menorca, des de fa temps, defensa un model econòmic sostenible, de proximitat. Un model que fomenti l'economia circular i basat en la diversificació econòmica. Situacions com les que ens toca viure ara ens recorden, una vegada més, la importància de saber diversificar l'economia i optar per un comerç i una producció de proximitat, així com per un enfortiment del sector industrial també amb caràcter diversificat. Des del Consell Insular seguirem fomentant un model econòmic diversificat.

Es planteja el Consell un impuls estratègic de la generació d'energia insular?

Menorca va iniciar l'any passat el full de ruta 2030 que consisteix en la descarbonització de la nostra illa. És un pla ambiciós que pretén que el 80% del consum d'energia a Menorca provengui de fonts renovables i es fa feina en aquesta línia. Aquesta ambició se seguirà mantenint i es treballa amb ajuntaments i Govern per tal que es puguin prioritzar els projectes que volen millorar, entre altres, el cycle de l'aigua, i fomentar les energies renovables. Creim que aquest és el camí a seguir: per una banda ens permet invertir en obra pública per respondre a les necessitats del present, i per altra banda ens possibilita seguir avançant en un model sostenible que situï Menorca com un referent en matèria de transició energètica.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS

Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Paco Mercadal

El coronavirus a Alaior

Dir que la irrupció del virus Covid-19 ha resultat una eventualitat del tot imprevista i que ens ha sobtat, en la nostra autocomplaença d'una societat creguda de tenir respostes per a quasi tot, és una obvietat tan clara que no és necessari insistir-hi, però el que sí voldríem és tenir l'opinió de la gent del poble en els seus diferents estatus socials i d'edat. Per aquest motiu ens hem dirigit a quatre persones que, tot i ser una molt petita mostra, creim que poden representar, en certa manera, el conjunt de la població.

Cristóbal Triay Humbert Exbatle d'Alaior i expresident del Consell Insular

Quina impressió genèrica té vostè del que passa amb el coronavirus?

És una situació sense precedents que les tres últimes generacions no havíem vist, ni per descomptat esperat que una cosa així pogués ocórrer en aquest món globalitzat, modern i sobretot tan ben informat, tant tecnològicament com amb el model sanitari tan ben preparat com l'actual, sobretot a Europa i de manera especial a Espanya. La meua opinió molt personal és que al nostre país es va actuar amb un retard de diverses setmanes, quan s'havien fet informes que alertaven del que podia succeir i, sobretot amb els precedents de la Xina i Itàlia. Països com Grècia i Portugal van actuar amb més diligència amb uns resultats molt diferents. **Atès que, segons els experts, la gent més exposada a contraure el coronavirus és la gent d'una certa edat, com creu que ha afectat a aquest col·lectiu el confinament decretat?**

No crec que calgui diferenciar gaire entre edats, ha afectat tothom per igual, fillets, adolescents i grans.

Aquest confinament afecta directament a les relacions familiars. Què creu que ha estat per a la gent major el que més l'ha afectada en en aquest sentit?

Sense cap dubte la manca de contacte personal, l'empatia que es té entre persones, la salutació, les besades, les abraçades que en un entorn familiar normal sempre es fan entre pares, fills, nets, amics, etc.

Tot i que, per ara i per sort, a Alaior no es comptabilitza cap víctima mortal, creu que els alaiorencs han reaccionat positivament al que ens ha vingut al damunt?

Més que reaccionar positivament, han mostrat una actitud impecable a les recomanacions fetes pel govern i les autoritats sanitàries. Alaior ha estat sempre un poble exemplar i una vegada més ho ha demostrat.

Creu que els menorquins esteim preparats per assumir positivament els problemes que comportarà el després del coronavirus?

Sense cap dubte, Menorca està formada per una gent emprendedora, responsable i activa. Com en anteriors crisis en sortirem d'aquesta més reforçats, amb visions potser diferents d'aquest món consumista, i valorarem més altres coses, com l'amistat, la solidaritat, els valors ambientals, etc. La meua opinió és que Menorca, per la seva escassa incidència, podria ser zona pilot en el final d'un confinament escalonat, sense esperar el que passa a grans ciutats com Madrid o Barcelona, açò sí amb ports i aeroports amb un control exhaustiu d'entrada de passatgers procedents de l'exterior.

Sara Reurer Olives Auxiliar d'infermeria

Quina impressió tens del que passa en relació al coronavirus?

És una situació que mai ens haguéssim imaginat viure. Realment tot el que vivim ara mateix sembla de pel·lícula. A més, ens hem hagut d'adaptar a uns nous hàbits de vida, que mai haguéssim imaginat, per poder sortir endavant com més prest millor. Cal destacar que, en general, les persones hem respost bastant bé davant aquesta situació.

Com creus que afecta a la gent de la teua edat el confinament a què esteim sotmesos?

En el cas dels estudiants, tot açò ens afecta bastant perquè patim molta pressió, ja que tenim molta feina de classe per fer i a casa no ens concentram de la mateixa forma que si fóssim a l'escola. Deixant de banda l'àmbit acadèmic, als joves una de les coses que més ens ha afectat és deixar de fer vida normal, però sobretot no quedar amb els nostres amics, no poder entrenar, etc. També ens té bastant inquiets aquesta incertesa de no saber què passarà. Però tota aquesta situació ens ha fet adonar-nos del que tenim, i a partir d'açò valorarem molt més les coses.

Com a professional de la salut, com vius la teua primera feina al geriàtric?

Com és obvi, al geriàtric hem hagut de prendre mesures de prevenció més estrictes per evitar contagiar les persones majors, com per exemple l'ús continu de mascaretes, o intentar tenir les persones tan separades com sigui possible. A més de tot açò, s'han hagut de restringir totes les visites de familiars i coneguts dels residents.

Tot i que, per ara i per sort, a Alaior no es comptabilitza cap víctima mortal, creus que els alaiorencs han reaccionat positivament al que ens ha vingut al damunt?

Des del meu punt de vista, crec que la gran majoria de gent s'ha conscienciat i ha estat bastant responsable, ja que es podien observar els carrers buits, gent que feia grans compres per evitar sortir a comprar diverses vegades i amb un distanciament adequat a les cues del supermercat, etc.

Com a jugadora de volei, com veus el retorn a la pràctica esportiva?

En aquest moment el retorn el veig molt complicat. Pel que ens ha dit el nostre entrenador, està clar que fins a final de maig, com a mínim, no es podrà tornar a competir. D'altra banda, ja que la situació a Menorca està bastant controlada, sí que ens ha comentat la possibilitat que a mitjans de maig es pugui fer algun entrenament, però tot açò dependrà del que ens digui el govern i les condicions sanitàries.

Genci Ameller Pons

Estudiant de 15 anys

Quina impressió genèrica tens del que passa amb el coronavirus?

Mor molta gent i pens que aquesta situació ha d'abocar a obrir una nova etapa a escala mundial. Crec que tot passa per alguna cosa i aquesta pandèmia ens ha de dur a reflexionar sobre el futur que volem. Crec que hem d'aprendre a ser més respectuosos i solidaris, en definitiva millors persones.

Com creus que ha afectat la gent de la teva edat el confinament a què estem sotmesos?

Personalment ho duc bastant bé, ja que tenc la sort de tenir germans amb qui jugar, i un petit jardí. A més, ara tenim l'avantatge de les noves tecnologies que ens ajuden a estudiar i a comunicar-nos amb els amics, encara que a vegades, ho hem de reconèixer, passam moltes hores davant les pantalles.

En referència a l'ensenyament, com heu assumit els joves de la teva edat el tancament de les aules i haver de treballar des de casa amb les propostes dels professors?

No puc dir mentides, les quatre primeres setmanes varien ser horribles en tots els sentits. Per començar, va resultar difícil acostumar-se a aquesta nova situació. A més d'açò, hem de sumar que a casa és molt complicat arribar a tenir el nivell de concentració com el que tenim a l'escola. A casa tenim més distraccions, no sols tecnològiques, sinó també familiars... A més, no és igual poder tenir una interacció directa amb el professor que haver-ho de fer telemàticament. És difícil tant per als professors com per a nosaltres.

Tot i que, per ara i per sort, a Alaior no es comptabilitza cap víctima mortal, creus que els alaiorencs han reaccionat positivament al que ens ha vingut al damunt?

Desgraciadament, les persones acostumam a no valorar el que tenim, fins que ho perdem, i ara que hem perdut la llibertat ens hem adonat que és realment important fer poble, de com és de gratificant ajudar els veïns necessitats, que no podem maltractar la natura i de la importància de disposar de comerços a prop on poder comprar. Aquesta situació ens ha de fer obrir els ulls i valorar el que tenim.

Creus que els joves esteis preparats per assumir el que comportarà el curs vinent, sense haver pogut acabar l'actual?

Sens dubte serà un obstacle afegit, ja que l'aprenentatge de la majoria d'assignatures és progressiu, per tant no ens podem perdre cap tema a fi d'avançar adequadament. De totes maneres açò dependrà molt de cada alumne i de la feina que cadascú hagi fet a ca seva durant aquestes setmanes. Finalment, m'agradaria dir que el famós "aprobat general" no el tenim prou clar, ni els professors ni molt menys els alumnes. Pens que s'hauria d'informar de manera més clara de les coses que realment afecten la majoria de la societat. I, per acabar, només vull dir que ara és el moment d'estar més units que mai, perquè juntes i junts, no ho dubteu, en sortirem més forts.

Carol Gayón Ruiz

Mestra del Col·legi I. Dr. Comas Camps

Quina impressió genèrica té vostè del que passa amb el coronavirus?

Ara, després de més de 40 dies de confinament, ens hem adaptat a aquesta nova manera de fer. Però sobretot pens que ens dona l'oportunitat de reflexionar sobre la nostra forma de viure, de la manera desmesurada de consumir i com la natura ha fet un respir durant aquestes setmanes.

Com a professora del Col·legi Dr. Comas, com avalua les conseqüències del tancament de les classes i el confinament dels alumnes que estaven immersos en el curs 2019-20?

Crec que els més afectats en aquest confinament han estat les famílies amb infants i adolescents: teletreball des de casa amb les filles i fills al costat, o bé adaptar els torns de feina per conciliar vida laboral i familiar... per mi ho ha estat. Aquesta situació ens ha obligat a reinventar-nos com a docents, a aprendre a utilitzar noves eines *on line*. Fruit de la necessitat de comunicació amb els nostres alumnes i famílies han sorgint idees i noves formes molt vàlides de treballar.

Per açò m'agradaria destacar la feina dels Serveis Socials, tant a nivell assistencial com emocional, i especialment al policia tutor Xavier Olives que fa possible que als nostres alumnes no els faltin materials, ordinadors, ni llibres.

Està ja decidit com s'acabarà el curs i les conseqüents notes a aplicar als alumnes?

Les informacions oficials de les quals disposam actualment són la paralització de tots els tràmits d'inscripció i admisió d'alumnes als centres. La data de finalització del curs és la prevista en el calendari 2019-20, és a dir dia 19 de juny. Però no sabem en quines condicions es farà.

Sobre el tema de les qualificacions, se'n parla a la darrera resolució que ens ha arribat des de la Conselleria que preveu la necessitat d'introduir una sèrie de canvis per avaluar l'aprenentatge dels alumnes. Davant aquestes circumstàncies s'ha de garantir que no es vegi perjudicat cap alumne, per aquest motiu no s'avançarà nova matèria, només es reforçaran coneixements treballats amb anterioritat.

I ja d'una manera més personal, com creu que ha afectat la gent de la seva edat el confinament a què estem sotmesos?

Pens que ens hem adaptat sense gaire problemes al confinament, més o manco dominam les noves tecnologies, podem seguir en contacte amb famílies i amics. La dificultat més gran que ens hem trobat nosaltres com a família és poder conciliar les tasques laborals amb les familiars, tenir cura de les filles, les tasques escolars i les tasques domèstiques.

Tot i que, per ara i per sort, a Alaior no es comptabilitza cap víctima mortal, creu que els alaiorencs han reaccionat positivament al que ens ha vingut al damunt?

Som una població compromesa i s'han respectat les mesures de confinament. Sobretot vull felicitar tots els menuts i menudes del poble que són un col·lectiu al qual ha afectat severament aquest confinament.

Maca Ramos

Conversa amb el rector en temps de pandèmia

En Bosco Martí atén la nostra cridada telefònica perquè ens pugui explicar com es veu el confinament des de la parròquia. Ens conta que les ajudes materials s'han doblat respecte als dies previs i que també hi ha persones que demanen el seu recolzament en l'aspecte de reconfortar l'esperit. El fet que les persones hagin d'estar tancades tot el dia, i algunes ben totes soles, és una càrrega psicològica afegida, però també hem de pensar que la majoria tenim la nevera plena, televisió, telèfon, mentre que n'hi ha que els manquen moltes coses.

Quan es rompen les rutines, ens carregam psicològicament, per açò és important no perdre el contacte. Per exemple amb els fillets i filletes de catequesi es fan vídeomuntatges i trucades a les persones majors o malalts que sol anar a visitar.

Pel Ram es va proposar a la gent que ho volgués que posàs un ramet a la porta o a la finestra de casa. El Divendres Sant es va preparar un Via Crucis des de les cases, cada un dels al·lots i al·lotes de catequesi que hi van participar gravava una estació i es va muntar un vídeo. Per la Vigília Pasqual es va preparar un altre vídeo amb uns altres grups de catequesi i es van encendre ciris amb el lema. "Jo encenc la Pasqua, i tu?", amb açò també hi participà la gent que va voler, encenent un ciri a la finestra de casa i enviant una fotografia que vam posar al vídeo. Als fillets i filletes que han de fer la Primera Comunió, se'ls passa cada dia un vídeo que dura uns cinc minuts que els pot ajudar a mantenir la seva preparació catequètica.

Durant una situació inesperada, que no impensada com aquesta perquè feia estona que se'n parlava amb un fonament prou real, s'han manifestat molts aspectes de com som les persones, se'ns han mostrat les pròpies debilitats i també les pròpies forteses.

Quasi sempre tendim a pensar que tot els passa als altres, però aquesta vegada hem clapat tots. La prepotència no ajuda en res, sinó al contrari, ens allunya els uns dels altres i ens duu a pensar en individual i per açò ha resultat que socialment i institucionalment no estàvem preparats per a una emergència d'aquesta magnitud.

En Bosco, com tothom, també té interrogants sobre el virus que ens ha trasbalsat, sobretot arran d'un documental del

2015 de la RAI 3 (emisora italiana de televisió) sobre Wuhan on en un centre d'investigacions biològiques feien proves amb aquest tipus de virus, i justament és d'allà on va sortir el primer brot. També és un poc estrany que en 10 dies es construïssin hospitals de dimensions descomunals. "No puc ni vull afirmar res, no tenc prou arguments, però sí que tenc dubtes".

Al principi no teníem prou consciència de tot allò que en realitat hauríem de viure, molts se n'anaven a segones residències, com si estiguessin de vacances.

Quan se'ns rompen els esquemes, podem comprovar la fortalesa o la debilitat de la nostra capacitat d'adaptació. En general ens costa bastant canviar esquemes i adaptar-nos a situacions imprevistes. Però també es poden veure les nostres forteses, ja que estan aflorant grans sentiments de solidaritat. Estar tot sols, tancats a casa ha fet prendre consciència social. Esteim més distanciats, però ens comunicam més.

La gent que convivim en el poble descobrim que podem ser bons veïns i tenir-nos en compte. Aquesta cosa ens farà superar la gàbia ideològica de cada un. Tots som de tots i el coronavirus ens fa obrir els ulls: ens necessitam tots i hem de pensar en els altres, fixau-vos sinó en l'ús de les mascaretes casolanes que duim per no infectar ningú. Ens protegim i protegem els altres.

El nostre ritme anterior de vida familiar estava fragmentat pels diferents ritmes de feina, escola, activitats extres... i el confinament ens permet una millor vida familiar en què es menja junts, es programen les coses junts... Els fillets i filletes descobreixen que els pares són creatius, que tenen temps per jugar amb ells, cuinen junts... fan vida de família. I sobretot rallen. En acabar la quarantena, si no hem estat capaços d'afrontar les diferències i clarificar-les junts ens haurem deixat engolir només per l'aspecte negatiu del confinament.

S'ha despertat una consciència important de globalitat positiva, entenem que som interdependents uns dels altres i no podem pensar que les nostres accions no interfereixen en la vida dels demés. També creix una consciència més forta sobre la nostra acció/pressió sobre la natura. Per als cristians, la creació/natura no és nostra, nosaltres tenim l'encomana divina de cuidar-la, cosa que de moment no hem fet gaire bé. Necessitam canviar forçosament el nostre estil de vida i la nostra manera de relacionar-nos amb la creació/natura.

La pandèmia ha provocat que els creients estiguem més interrelacionats i, per mantenir l'equilibri psicològic, la fe ajuda molt perquè ens dona esperança, ja que per als cristians la darrera paraula sempre la té el bé. És el que celebrem per Pasqua: ni la mort pot destruir la vida. Certament la fe exigeix una relació personal amb Déu, però també una relació comunitària, que amb les noves tecnologies és més possible i s'ha reforçat durant el confinament.

Les campanes de Santa Eulàlia repiquen cada dia, ens recorden que l'església està ben viva i que el nostre estimat amic Bosco és allà per quan necessitem que ens escolti i ens regali paraules de confort, paraules humils i senzilles, però que surten d'un cor que sap donar, sense esperar res a canvi.

Margarida Pons Martí

Música i silenci

Som al carrer. Per motius familiars, surt de casa els fosquets. Han acabat les batedisses de mans i s'imposa el silenci. Se senten unes notes musicals, m'hi atrac, és un jovenet, sona el trombó. És una música lleugera, estiuenca. Ara senten dos violins. També ha cantat un baríton, música nostra. Seguesc caminant, silenci, només la remor de les meves peuades.

D'enfora arriba la melodia d'un clarinet, no veig qui sona, però la música se sent nítida, clara. Avui és una melodia alegre, com un preludi de festes. Ahir tenia tons de nostàlgia... No se sent altre soroll, i la música sembla que arriba més endins que mai. Emociona. Pens. Tothom és a casa, i aquesta música m'acompanya, ens acompanya en el silenci...

Avanç pels carrers buits, m'atrac al meu carrer, i amb un poc de sort, escolt les darreres notes d'una dolça flauta travessera, que sona una joveneta. Encara de lluny se sent un altre clarinet. I al carrer del costat s'escolten els acords de dues guitarres i una jove veu femenina.

Entr a casa, i de lluny, arriben les notes alegres d'un acordió. Escolt.

Silenci de nou.

Foto: Manolo Barro

Fes la teva consulta a l'Oficina de l'Energia Menorca 2030

Sabies que des de l'Oficina de l'Energia de Menorca oferim assessorament en temes energètics i resollem els teus dubtes? Estam oberts a tota persona, empresa i organisme de l'illa, i seguim funcionant a ple rendiment!

**Contacta'ns per e-mail a oficinaenergia@cime.es
o troba'ns al web: menorcabiosfera.org**

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

GOVERN
ILLES
BALEARS

consorci de residus
i energia de menorca

Carlos de Salort, Cecília Ligeró i Martí Pons

Fotografies: Amics del Museu de Menorca

Aquesta pàgina és patrocinada per

Redescobrir el passat i pensar el present

Jornades de voluntariat a Torre d'en Galmés (2015-2020)

Dia 16 de febrer, vam començar les jornades de voluntariat a Torre d'en Galmés. Cada diumenge matí, un grup de voluntaris i voluntàries treballàvem, eixermant ullastres i mates, estirant herbes i netejant el fons de parts del poblat que encara ens són desconegudes.

El talaiot oest abans (dalt) i després (baix) de les actuacions

Pertot hi ha restes de vida humana, fet que no ens sorprèn, perquè tota Menorca és natura continuament alterada pels humans. Al llarg de la història l'home ha transformat el territori. Lògicament, valorar en quin grau l'acció humana l'ha transformat dependrà de variables ideològiques i econòmiques, de la perspectiva del sistema de vida del nostre temps.

La relació que té una comunitat amb el paisatge canvia en funció de les circumstàncies. Per açò, al segle XXI, participar en unes jornades per a millorar l'estat de conservació d'un jaciment arqueològic és una manera més de relacionar-se amb el paisatge i també és transformar-lo una vegada més.

La transformació del territori protagonitzada pels humans durant les dues darreres centúries, i sobretot en els darrers cinquanta anys, no té precedents. Tant és així, que avui en dia les restes materials de vida humana de temps anteriors apareixen en controls arqueològics preventius d'obra (en molts de casos considerats com una desgràcia per al promotor) sota el subsòl, desballestats, arrasats i aixafats en funció dels interessos dels sistemes de vida dels darrers cinquanta anys d'història.

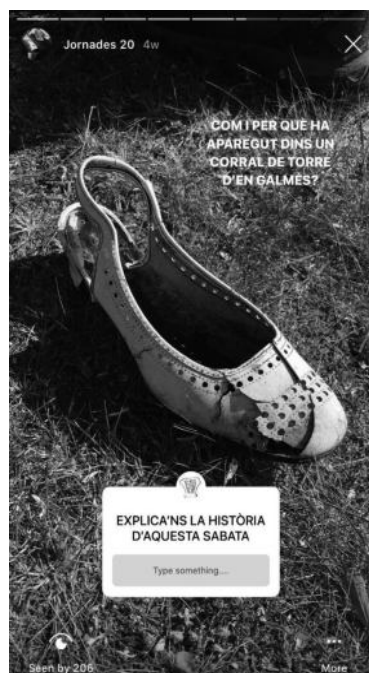
En aquest context, tothom té clar que l'excepcionalitat de Torre d'en Galmés té a veure amb l'antiguitat de les restes de vida humana que s'hi preserven. Però potser no tothom té tan clar que encara és més excepcional la multiplicitat de formes originals en què s'ha materialitzat, diferents horitzons temporals desconeguts que s'hi poden documentar.

Amb tota seguretat, a Torre d'en Galmés, ja a principis del I mil·lenni ANE (abans de la nostra era) ja hi havia homes i dones fent coses tant significatives com un talaiot. Però el que observem ara, quan anem a Torre d'en Galmés no és un talaiot, sinó un talaiot que les diferents formes de vida des de fa 3.000-2.500 anys han respectat per motius ben originals.

Torre d'en Galmés no és només un poblat talaiòtic. L'arqueologia, a través de les evidències materials, mostra com s'hi acumulen diferents patrons de poblament i sistemes de vida. A vegades, ens costa d'entendre el conjunt, potser perquè hi ha temps sense presència humana, temps amb un sistema de vida que ha deixat poc rastre material, o simplement, temps com el nostre, amb un sistema de vida que de manera més o manco intencionada esborra allò anterior.

Amb tot, eixermar arbres, estirar herbes i netejar fons a Torre d'en Galmés pren un valor científic, però també un valor pedagògic i inspirador personal i col·lectiu que és útil pel temps que vivim ara.

Des que vam començar amb les jornades de voluntari-

at, el 2015, hem redescobert bona part d'un poblat que els més joves no coneixíem. No fa falta anar gaire enrere en el temps per adonar-se que el camp abans estava més treballat, més "net" que acostuma a dir la gent gran, i per açò utilitzam el terme redescobrir.

De fet, ens hem pogut replantejar qüestions que ja s'havien plantejat personatges tan insignes com Émile Cartailhac al 1892, com: aquest poblat va estar defensat per murades? La feina dels voluntaris permet observar i dibui-

nar un tancament que aprofita les parets externes de les cases per tancar la part sud del poblat.

L'excavació d'un tram d'aquest mur ens ha permès situar la seva construcció al final de la prehistòria. Més que una muralla per defensar-se seria una paret per delimitar "la part nostra" de "la seva", en un context de privatització de l'espai, jerarquització de la societat i intensificació dels contactes amb les potències marítimes de la Mediterrània.

En aquell temps, Torre d'en Galmés era un assentament important a l'illa. Pocs segles després perd importància en detriment d'altres assentaments. I amb el mur de tancament

passarà ben igual: uns indígenes romanitzats reocuparan algunes de les cases prehistòriques i se'n desentendran, suposam que per poca funcionalitat.

També a la part sud del poblat s'han redescobert les restes d'una casa prehistòrica que, per la ceràmica en superfície, podria haver estat utilitzada en època medieval islàmica. Durant els darrers anys, hi hem documentat moltes cases reutilitzades d'aquest període.

L'any passat vam eixermar el talaiot oest i diverses estructures que hi havia al seu voltant. Gràcies a aquesta feina s'ha obert un mirador des d'on s'observa Santa Cecília, Lluçàr i Son Bou, llocs que abans era impossible d'observar des del jaciment.

Enguany, l'objectiu era eixermar i rehabilitar un corral de paret seca que hi ha tot just s'entra al jaciment. Altra vegada, gent del camp d'un altre temps degué aprofitar les pedres antigues per fer un nou tancat on guardar bestiar.

Tres diumenges van bastar per eixermar els ullastres i eliminar un femer ben recent: hi havia bòtils de cervesa, medicaments, rajoles i alguna peça de vestir ben curiosa. Quedaven encara un parell de diumenges i coses per fer, per transformar.

El darrer dia de jornades, 8 de març, poc ens pensàvem que un bitxet que no arriba ni a la mil·lèsima d'un mil·límetre, provocaria una pandèmia mundial sense precedents, que ho aturaria tot i que posaria al descobert les flaqueses del nostre sistema de vida.

Aquesta activitat és possible gràcies a la col·laboració dels voluntaris i voluntàries, socis i sòcies d'Amics del Museu de Menorca, el Consell Insular de Menorca i l'Ajuntament d'Alaior. Més informació a info@amicsmuseumenora.org o a les xarxes.

Redacció

Concurs per a joves i no joves detectius. 25 € de premi

Aquest mes començam una nova secció. Es tracta de saber resoldre un petit enigma a partir de la lectura de cada revista mensual. Qui ho resolgui millor, només una persona, obtindrà el premi de 25 €, preferiblement han de ser lectors joves, si no n'hi ha, es resoldrà entre els qui s'hagin presentat encara que no siguin joves. Entendrem com a joves els menors de 14 anys.

La cosa és que hi ha un missatge amagat en els diferents articles del mes. Llegint els articles podreu deduir quina part de l'enigma pot aportar cada article a l'enigma. No tots els articles entren en el joc, només els que tenen un asterisc al final del text. També la resposta pot ser en totes les fotos del mes, incloses la portada i contraportada, no només les fotos d'articles amb asterisc. Guanyarà qui ho tingui millor i hagi enviat primer la solució a: sulldesol@gmail.com. Heu d'enviar el nom vostre, amb una foto del DNI o qualche document on consti l'edat. Si tenim dubtes de l'autoria de les respostes ens reservam

el dret de comprovar que veritablement la persona en sigui l'autor. Basta contestar les següents preguntes i enviar les respostes.

Cercam una persona que és sòcia d'una empresa que apareix en la foto més destacada del mes. De quina empresa?

És una persona que té un mitjà de transport que amb les receptes d'antany fracassarà. Quin mitjà?

Aquesta persona va viure reclosa en un lloc com li sembla a en Jaume que ho feien abans, és a dir, va viure a...

El nostre personatge treballa en un sector econòmic del full de Ruta 2030 del Consell Insular, en què treballa?

El seu 1r llinatge coincideix amb el d'una persona rellevant que penja notícies de la finestra. El llinatge és?

**Espai
patrocinat per**

Bep Meler

Per al camp, l'aigua de pluja

Sa Muntanya Mala i el seu entorn

Sa Muntanya Mala, coneguda també com sa Fita o sa Falconera, és un pujol o turó d'uns 207 m d'altura. En el seu cim es troba la fita, o sigui, el vèrtex geodèsic, amb una placa metàl·lica que resa Instituto Geográfico Nacional. Aquestes pilastres de maçoneria, o fites, es poden trobar en els punts més alterosos, com pujols, queralts, talaiots, etc., per assenyalar els punts més elevats de l'illa, per al control aeri.

Record la vegada que hi vaig pujar, camp a través, sense cap tipus de caminet de bents o cabres, a més del gran empit de les faldes i costers de la muntanya, amb la frondosa vegetació de tot el coster del pujol, ple d'arbusts amb secanys i rames punxudes, que et deixaven ple d'arraps i esgarrinxades per tot el cos. Quina va ser la meua satisfacció en arribar al cim, quan vaig pujar a dalt de la fita, per contemplar el meravellós paisatge d'aquell entorn.

Mentre em trobava a dalt del turó em van sobrevolar tres o quatre àguiles peixateres (*pandion haliaetus*). Mai no m'havia sentit tan impressionat; veure aquelles aus tan imponents, de més d'una cana de longitud, de punta a punta d'ala, equivalent a 1,60 m, impressiona. Aquests ocells tan immensos habiten al llarg de la zona que discorre des des cap Gros o penyal des Frare, racó de ses Xàvegues, penyal de l'Anticrist, sa Falconera; tot un entorn deshabitat i de molt difícil accés.

No es recomana l'aproximació a l'indret de molta gent, per no alterar el seu hàbitat natural i la nidificació dels polls de l'àguila peixatera, que ponen en els penya-segats, damunt la mar.

A sa Muntanya Mala, s'hi troben algunes naviformes i restes d'antigots, que estaven fortificades, amb unes parets ciclòpies, per a la protecció i defensa dels seus residents, també aprofitant les grans murades naturals que formen els penyals de l'Anticrist i els altres penya-segats que l'envolten. És una verdadera fortificació de roques naturals.

L'aigua de les pluges que cauen damunt la muntanya discorre a través de l'escorrentia superficial, desaigua en síquies i torrents i va a para a la mar.

La pluja que s'infiltra en el subsòl mana en verinals i

fonts, als voltants del pujol, com la font de sa Teula, que brolla per davall d'un roques d'un penyalet, i que és canalitzada per una canal feta amb teules àrabs, fins a desembocar en una abeurada de piques de marès, i va a vessar a una fibla que desaigua al torrent pròxim.

Geològicament, aquests massissos de sa Muntanya Mala, o Falconera, estan formats per roques del Triàsic, gres vermell, conegut a Menorca com a pedra de cot o pedra esmoladora. Des d'aquest pujol, a baix, podem observar el Pla de Mar, macar majoritàriament de color vermellós, creat per l'esllavissament de còdols des dels costers pròxims, que són arrossegats per les ones de la mar, i als quals el vaivé d'aquestes onades els dona les formes arrodonides característiques. Aquests macs, com els coneixem, estan constituïts per òxid de ferro, sílex, i formen una pedra molt abrasiva.

L'entorn de sa Muntanya Mala és una zona molt gran i àmplia, que permet realitzar diferents excursions, amb cales, fonts, bassals, prats, mines, torrents, paisatges, miradors, penya-segats, camins d'antany abandonats o en desús... Varietat geològica, flora, vegetació arborigen, fauna, amfibis, rèptils, boscos, plans de conreu, monuments etnològics, talaiòtics, antigots, alqueries i altres.

Desde 1953

FERRETERIA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR
D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
Fax 971 37 17 98
Mòbil 609 89 11 46

Jordi Odrí

Aprendre o no

En circumstàncies difícils, extremes, sempre es pot aprendre alguna cosa...

En temps de joventut, entre la repressió de la dictadura i, també, la freqüentació de "males companyies", vaig conèixer molta gent que havia passat per la presó; alguns es desesperaven pensant tota l'estona en la llibertat perduda; d'altres, s'avorrien i es donaven als vicis en general, cosa que solia passar al voltant del "tigre" (els lavabos); alguns decidien estudiar o aprendre un ofici, o divertir-se, tot depenia sempre de l'actitud primera, o ploraran o a veure què es pot fer per aquí.

Avui, en l'estat de confinament, m'han vingut al pensament moltes de les històries "talegueres". Ara, també es dona la qüestió de com prendre's l'aïllament. Alguns han descobert l'antic i oblidat esportista que tenien a dins; d'altres, un lector encuriós que la monotonia quotidiana o una idea confusa juvenil havia difuminat; melòmans retrobant o encetant diferents estils de música plaents, alguns inimaginables; o aptituds culinàries! Molts, també, tot fent una reflexió que a vegades els ha posat contra les cordes, s'han qüestionat la seva pròpia posició vital, el sistema de vida, visió política, el món o les relacions entre les persones i amb la natura. Alguns han caigut del cavall, com li va passar a Saule (després Sant Pau) anant camí de Damasc. I així com els animals, deslliurats de la pressió humana, han envaït els carrers, les platges, la costa, els pobles i ciutats, alguns humans han percebut que hi ha tot un munt de coses materials supèrflues que l'únic que fan és lligar-los a la feina, a l'estrès i a l'abandó de temps per a ells mateixos i els seus, i que el sacrifici, mínim, de compartir algunes coses o fer algun servei a qualcú que ho necessita no és de *melaos* o penjats. Que la vida més lenta pot ser igual d'agradable que anar tot el dia amb un coet al cul. Fins i tot alguns repensen la relació amb la natura i veuen viables i bones noves maneres de viure, noves energies, i allò que van escriure en aquella revolta poètica del maig francès, "parleu amb els vostres veïns", ho han provat a l'hora de l'aplaudiment o veient o escoltant algun veí que oferia alguna mostra d'art pel gust de fer-ho, i han descobert que no estava gens malament.

Després vindrà la prova de tornar a sortir. Veurem si recordarem el desig de fer compres a les botigues del poble, o del barri; d'aturar a respirar; de ser més solidaris... O bé, si un cop ens hàgim pres aquestes (tan!) enyorades birres amb els col·legues, se n'anirà tot pel desguàs de l'urinari. Esperem que no.

Molts hauran descobert aquestes coses o d'altres, i hauran de fer canvis de vida o de companyia. Uns altres, però, pel que hem vist a les cues dels súper, tan sols hauran descobert, amb uns quilos de més, que els agraden més els "Ganxitos" que els "Fritos".

Junts per Lô

Amb veu i vot

La pandèmia que ens ha posat a prova

Foto: Manolo Barro

Ja fa gairebé dos mesos que la Covid-19 ens ha tancat a casa i ens ha privat de la llibertat tan enyorada ara mateix. No ha estat fàcil per a ningú deixar de respirar aire fresc, contemplar els colors dels carrers, del camp, dels camins i de les platges o mantenir una bona conversa amb familiars i amics. El virus ens ha condemnat a veure únicament les parets de casa una vegada i una altra, dia rere dia.

L'arribada de la pandèmia ens ha posat a tots a prova, sigui quina sigui la nostra condició en aquesta societat, traslocant la quotidianitat a la qual estàvem acomodats fins ara. L'equip de Junts per Lô ha continuat reunint-se per tractar els efectes que aquests canvis provoquen i provocaran en la nostra manera de viure.

Una de les qüestions que no volem deixar enrere és el patiment que ha deixat aquesta malaltia a moltes famílies. Per açò, des de l'agrupació volem fer arribar el nostre condol a totes les persones que han vist entrar la malaltia a casa i s'ha endut algun familiar. Volem transmetre un missatge sincer de força i coratge en aquests moments tan adversos, en què som conscients que cap paraula no pot donar resposta a tant dolor.

Per altra banda, volem fer un especial reconeixement a totes les persones que durant aquests darrers mesos han seguit donant el millor d'elles mateixes per pal·liar els efectes negatius de la pandèmia. Voluntàries, cuidadores, encarregades dels serveis socials, repartidors de menjar a domicili, dependents dels supermercats i, per descomptat, tot el personal sanitari. El nostre màxim agraïment per ser el mur de contenció de l'allau de problemàtiques que han sorgit arran d'aquesta anomalia.

Ens venen mesos difícils, famílies que tardaran a recuperar-se i, de nou, el nostre municipi necessitarà que la gent sigui qui tregui a llum tot açò. Per tant, les nostres paraules per acabar van dirigides al conjunt d'alaiorenques i alaiorenques perquè ara més que mai és el moment de romandre units i fer força per sortir d'aquesta situació. Des de Junts per Lô no posam en dubte que serà així i seguirem treballant perquè, tot i l'esforç que ens queda per fer, la tristesa i el malestar no ens llevin l'esperança.

El boom de les vendes per Internet de San Crispín

Com sabeu, a San Crispín hem viscut i vivim en primera línia aquesta crisi sanitària que, entre d'altres coses, provoca un augment espectacular de la demanda d'aliments, en part perquè tots els

àpats es fan a casa. Un creixement de vendes que, en el nostre cas, comporta una facturació semblant a la que habitualment tenim durant l'estiu.

A més ha disparat, com no ho havíem vist mai, el servei de botiga *on line*, on el creixement arriba al 1.500% en relació al mateix període de l'any passat, tot i que veníem de xifres molt petites al web.

L'important és que ja fèiem camí amb la botiga *on line* des del 2014 i el novembre passat vam renovar-la totalment gràcies a un ajut del Govern Balear i la col·laboració indispensable de l'empresa local Binary Menorca.

Una conseqüència d'aquesta crisi haurà estat l'acceleració de la transformació digital a tots els negocis en la utilitat del comerç *on line*. Aquesta pujada va estar a punt de col·lapsar-nos

perquè San Crispín no està pensat per ser només un comerç *on line*. Després d'haver limitat temporalment el repartiment als municipis d'Alaior, es Migjorn, es Mercadal, Fornells i Ferreries, ara podem servir als clients de Maó, Sant Lluís, es Castell i Sant Climent.

En tot cas, una limitació que mai no afecta els qui sou socis perquè sempre hem arribat allà on esteis confinats. Mai com ara ser soci de San Crispín ha estat avantatjós i prova d'açò és que durant aquesta crisi hem augmentant en 42 socis, que valoren tenir un establiment com el nostre al costat de casa.

Ens agradaria que totes aquestes persones que han comprat aquests dies a les nostres botigues, no deixin de fer-ho quan tot açò passi. Per la nostra part, ens esforçarem per seguir millorant.

Antic Motor Club Menorca

Ens volem fer ressò de l'acció solidària que va protagonitzar l'Antic Motor Club Menorca amb la donació de 500 € en material higiènic i de neteja de primera necessitat a la Creu Roja. La compra d'aquest material es va fer a la Central i van esser-hi presents el president de l'Antic Motor Club Menorca, Gonzalo Mercadal, el de Creu Roja, Arturo Bagur, i el de Cooperativa San Crispín, Joan Camps.

Acords amb la premsa de Menorca

Aquesta crisi de la Covid-19 també serveix per fer néixer nous acords amb empreses com Editorial Menorca, que ens ha permès incloure un diari de regal a totes les compres *on line* que repartim aquests dies. D'altra banda, hem inclòs la possibilitat d'adquirir S'ull de Sol des de la nostra botiga *on line* per no perdre el fil de l'actualitat d'Alaior.

Jaume Tanus

El coronavirus

Quan surti aquest escrit voldria que el terrible coronavirus estigués ja erradicat al màxim. Perquè és ben cert allò que diuen que la vida fa moltes voltes, però que n'hi ha qualcuna que pareix com si la donàssim amb un carro vell i per un caminot de clots i bonys, i que dona pas a qualche fet que ni tan sols els mitjans visuals d'avui en dia, tan moderns, serien capaços de mostrar en tot el seu realisme, com el viscut i sofert des del començament d'aquesta primavera del 2020. Quan hem vist com la por en qüestió de quatre dies s'apoderava del personal, fins i tot d'aquells més rics que, no per ser-ho, deixen de ser tan mesquinets com els qui més. I hem comprovat com un microscòpic virus, sortit de no sé on, s'enduia, sobretot, persones grans d'algunes cases i de residències anomenades de la tercera edat, encara que realment vulgui dir de la darrera.

I ens hem hagut de tancar dins ca nostra, igual que aquells avantpassats prehistòrics es recloïen a coves, oberres fins i tot a altíssims i impossibles penya-segats. I hem vist com ciutats de les més populoses quedaven totalment buides i abandonades com no s'havia vist, ni tampoc hauríem cregut mai veure, fent la sensació que aquelles grans urbs s'agenollaven davant un minúscul virus que les reptava i

Quines coses...

semblava riure-se'n, d'elles i dels seus arrogants i presumptuosos gratacels. I hem vist, també, com algunes persones, joves i no tant, feien carreres des de la cuina al propi menjador i altres bajanades per l'estil, pel sol fet de mantenir-se en forma.

I per la força d'un contrincant invisible, poderós i desconegut, s'han vist paralitzades tot tipus d'activitats per por al contagi. Les pilotes de futbol i bàsquet s'han aturat de rodar i de botar. Actors i actrius han deixat d'interpretar. Cantaires, tant masculins com dones —encara que fossin calbes, com aquella de l'autor franco-romanès del teatre de l'absurd, Eugène Ionesco—, si cantaven ho feien per allunyar la mateixa por, abans que es convertís en plors.

I encara, després de tot, reconforta una mica saber que davant situacions com aquesta, tan malviscuda, encara tots hem estat iguals. Però... alerta! No descartem que en pròximes situacions paregudes —i Déu faci que no n'hi hagi—, aquells més poderosos econòmicament no es trobin ja instal·lats a la seva segona residència, però... situada en un planeta molt llunyà d'aquest.

Partit Popular d'Alaior

Respectar els romanents

Al plenari municipal del passat 27 d'abril, el primer a celebrar-se a tot Menorca de manera virtual, es va aprovar, a instàncies del Partit Popular, instar el Govern Central a respectar i a desbloquejar els fons de tresoreria municipals.

Davant la intenció del Govern Central de gestionar el volum de romanents de totes les institucions, el Partit Popular d'Alaior considera essencial que aquests fons es destinin, des de cada ajuntament, a allò que es cregui més convenient i que sigui més beneficiós per a tots els vesins i vesines.

Actualment, l'Ajuntament d'Alaior compta amb uns romanents que es troben al voltant dels 6.700.000 euros. Açò s'ha reunit al llarg de molt de temps i amb molt d'esforç per part de tots els alaiorencs i alaiorenques, i només l'Ajuntament hauria de tenir accés a aquesta important suma i destinar-la a tot allò que cregui necessari.

Ara més que mai és important que l'Ajuntament faci inversions que impulsin l'economia i redinamitzin el comerç local, per tal de sortir al més prest possible, i en millors condicions, de la crisi provocada per la pandèmia de la Covid-19.

Al plenari també es va aprovar instar el Govern Central a ampliar el destí del superàvit pressupostari del 2019 per a poder-lo aplicar a millorar carrers i altres infraestructures o per invertir-lo en diferents reformes a les zones turístiques del municipi.

Finalment, el consistori va donar el vistiplau a instar tant el Govern Central, com el Govern Balear i el Consell Insular a seguir fent passes perquè la transformació digital a les administracions públiques sigui una realitat, amb el foment de l'ús de videoconferències, per exemple, per evitar així desplaçaments innecessaris que poden suposar un cost econòmic i de temps.

Guillermo Comba Morayta

Microrelats

El tañedor de laúd

El tañedor de laúd vió con asombro como las notas que salían de su instrumento, después de un corto vuelo, caían al suelo. Al terminar la interpretación, recogió todas las notas y las pegó sobre un papel pautado, al que llamó pentagrama.

Blanca Ripoll

Cop de fona

“Somos frágiles”

Un dels meus personatges més estimats de la novel·la *La Regenta*, de Clarín, és un personatge secundari: Tomás Crespo, àlies “Frígilis”. És un apassionat de la cacera i l'ornitologia –ens pot sonar estrany, però així surt al llibre– i el millor amic de Víctor Quintanar, el marit de la protagonista, Ana Ozores. Tomás Crespo és l'únic que, al final del relat, segueix fent costat i companyia a Ana, marginada per tota la ciutat després del seu adulteri. Crespo s'havia passat tota la novel·la dient: “Todos somos frígilis”, és a dir, “fràgils”. D'aquest mantra en sorgeix el sobrenom. Tots som fràgils, tots podem ser pecadors, tots ens equivocam. La mirada de Crespo és la de Francisco Giner de los Ríos: una mirada humanista, que no entén el progrés social si no és atenent els seus individus més dèbils.

En aquests temps estranys i tristos de Covid-19, em ressonen amb més força que mai les paraules de Tomás Crespo: tots som fràgils. Un elogi de la fragilitat humana més necessari que mai en unes setmanes on tant les esferes de poder com els mitjans de comunicació s'han dedicat alegrement a emprar una retòrica bel·licista que pretenia reunir la societat davant d'un objectiu comú, que a causa d'aquesta retòrica esdevenia un “enemic comú”. Metàfores com “derrocar el virus”, ser a les “trinxeres”, no tenir prou “municions”, estar “en guerra”, s'han repetit una vegada i una altra fins a filtrar-se en la mentalitat col·lectiva. I potser són benintencionades. Però no deixen de ser perilloses.

Recuperem la mirada de Tomás Crespo, “Frígilis”: tots som fràgils i açò és l'única fortalesa que val la pena recordar.

Montserrat Sobrevias

Petjades

Fa molt que no he vist petjades dibuixades a l'arena.
Quan podrem fer caminades?
Les enyor. Ai, quina pena!

Les empremtes que hem deixat semblen rastres d'una guerra, però un món agermanat pot fer ressorgir la terra.

Tenim feina a rumiar sobre tot el que ha passat. Jo encara no tenc ben clar si en traurem mai l'entrellat.

Tot són rutes d'incertesa...
Sols un gir en el timó fa viable la proesa:
llarg camí i nou horitzó!

Mandy Tuckett

Coronavirus... la fatalidad del aislamiento, el sedentarismo y una mala dieta

Al redactar este artículo, la cuarentena aún estará vigente hasta el 10 de mayo.

Hay mucha gente que está en su límite, pero hay que seguir fieles al confinamiento hasta sus últimas consecuencias. Para algunos, la palabra "confinamiento" ha sido sinónimo de encarcelamiento.

Resulta muy fácil hacer que un destino sea tu nevera porque no puedes aventurarte fuera caminando a un lugar geográfico. Es demasiado elemental decir que hay que bajar la ingesta de raciones de comida. Y que esta comida debe tener reducidas cantidades de colesterol; carne y pescado en controladas raciones y sin salsas. Acompañados por grandes cantidades de verduras y dos piezas al día de fruta valiosas en vitaminas, y no cargada de fructosa (la uva, por ej.) o de hidratos de carbono (como el plátano). Hay que beber abundante cantidades de agua (1½ litros al día). Y también infusiones de plantas como la hierba "lluïsa", la menta, el poleo, el té verde, el Rooibos. La avena está disponible en forma de bebida y es un aliado contra el colesterol. Hay apoyos alimenticios científicamente probados y disponibles en tiendas de dietética. Se consiguen de diferentes plantas, cereales y productos que favorecen el sistema cardiovascular y circulatorio, la sangre. Reducen el colesterol y mejoran el sueño. Hay libritos informativos a disposición.

Los picoteos son fatales... sobrasada, fiambres con pedazos de grasa animal con colesterol. Cuñas grandes de que-

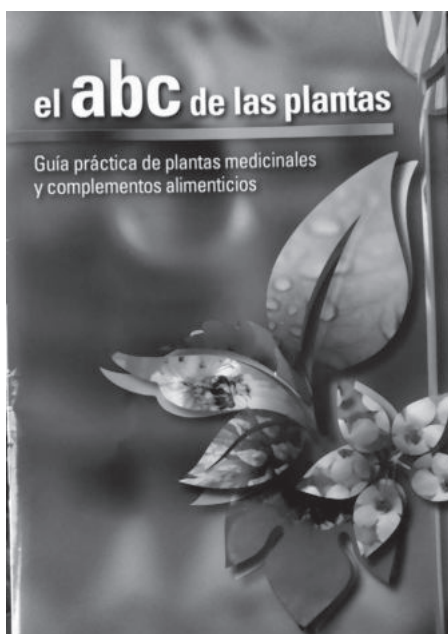
so semi-curado. Patatas churras. Dulces. Requiere mucha voluntad renunciar a algo que acompaña al único entretenimiento que queda para muchos, la tele. Y allí, sedentarios, perdemos vitalidad, inclusive cayendo en la apatía.

El hacer ejercicios no es del gusto o la voluntad de todos. Al poder salir a la calle para comprar alimentos, muchas personas van a un ritmo que no contribuye nada para activar su energía. Pero, con iniciativa, es posible hacer un paseo dentro de la misma casa, dando vueltas repetidas, intentando hacerlo varias veces al día y así sumar una distancia que se puede considerar relevante! Si hay escaleras y escalones, mejor para el ritmo cardíaco. En el teléfono móvil, hay programas para contar los pasos y la distancia.

Sobre todo, hay que recrearse uno mismo y acaso buscar hacer actividades que nunca antes se nos habían ocurrido. La fortaleza mental ahora es crucial.

En su cooperación en el combate del virus, Alaior ha sido fiel, dentro de una Menorca que se ha esforzado para lograr tener pocos casos. Es la ventaja del aislamiento de una isla con ciudadanos de confianza que respetan las normas, y con sanitarios dedicados y eficientes que cuidan a los pacientes tan valientes.

Aplausos para todos.

Impressió digital, ràpida {
· Targetes
· Invitacions
· Celebracions

Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajpons@telefonica.net

Paco Perea / AHFM

Pàgina esportiva

La temporada del coronavirus

Aquesta temporada serà recordada com la del “coronavirus”, que ha enviat la gent a casa amb un confinament mai vist, acomplert exemplarment per la gent, que ha deixat a tot el món desgràcies personals i tocadetes moltes estructures de la vida social, econòmica i també en el món esportiu. Que ha aturat moltes il·lusions i ha deixat multitud de barreres obertes a la indecisió del futur. Esperem que d'aquesta catàstrofe sapiguem prendre'n bona nota perquè no es repeteixi.

Més de dos mesos sense la possibilitat de la pràctica esportiva i més de 100 partits sense poder gaudir del futbol, ha estat aquest final de temporada, cosa que deixa la incertesa del que a partir d'ara ens depararà el futbol.

Els juvenils podran repetir experiència a la Lliga Balear

El no acabament de la competició, amb motiu de l'estat d'alarma, aquesta vegada pot beneficiar l'equip juvenil del CE Alaïor, que tenint pràcticament la categoria molt difícil de mantenir, en no aplicar-se descensos podria mantenir la categoria per a la propera temporada.

Regional (1)

A falta de set partits per l'acabament de la lliga les possibilitats d'aspirar al lideratge eren mínimes i el màxim que es podria esperar era mantenir la segona posició.

Juvenil Regional (1)

Com a segon equip dels juvenils, el seu objectiu primordial és el suport a l'equip de categoria balear i la formació cap al futur. La 10a posició entre els 13 participants està d'acord amb la seva programació.

Cadets (2)

Equips a la competició de les categories (1a i 2a regional) amb registres pobres per poder ser uns futurs aspirants a pujar de categoria. A ells els resten 8 i 7 partits per disputar respectivament.

Infantils (3)

Un equip a la 1a regional en 4a posició però amb els mateixos punts dels tercers que van per davant, per la qual cosa queda tot per decidir, restaran 6 partits per jugar.

A la 2a categoria, 2 equips en el grup B, el Ciutat d'Alaïor que encapçala la classificació i el CE Alaïor B 4t dels 7 equips, als quals els resten 6 partits per acabar.

Alevins (3)

Un a cada grup, l'equip “A” jugava a la 1a regional, ocupant la 6a posició dels 8 participants i amb 8 partits sense disputar. L'equip “B” estava a la 2a regional i tancava la classificació dels 6 participants a la resta de 4 partits per disputar. L'equip de primer any amb el nom de Ciutat d'Alaïor, ocupava la 5a posició entre els 11 components.

Benjamins i Prebenjamins

També a les categories dels més menuts, en què participen 3 benjamins i altres 3 prebenjamins, les competicions han quedat suspeses fins a la propera temporada, en la qual el funcionament pot tenir unes novetats molt diferents dels anteriors cursos escolars.

Futbol femení (1)

En la jornada de l'equador de la lliga (5a jornada) va

arribar l'aturada, moment en què l'equip ocupava la 3a posició dels 6 equips participants.

En resum, una temporada atípica, en la qual els registres no eren de grans nombres, però restaven dos mesos de competició per saber els registres finals.

Al redactat d'aquesta informació, estava en les perspectives de la determinació final de la FFIB, el tancament de la temporada 2019/20.

Ajornades las activitats de l'AHFM.

La situació de confinament que ha determinat l'Estat per combatre la pandèmia del Covid-19 ha motivat l'ajornament de la 7a Gala Històrica del Fútbol Menorquí i els seus actes de germanor, proclamació de jugadors històrics i reconeixements diversos. Les noves dates s'hauran de definir d'acord amb l'evolució del virus.

Necrològica

Manolo González Sintés

Ens ha deixat de forma sobtada i en plena joventut en Manu González Sintés, un jugador del planter, que des de ben petit va participar en totes les categories del club. Va ser un jugador i col·laborador del CE Alaïor fins a la categoria d'aficionats, com també ho havien estat l'avi i el pare, “es Manolos de sa barberia” amb diferents càrrecs dins el club. Des d'aquesta pàgina testimoniam les nostres més sinceres condolences a la família.

Ara més que mai,

Si has de fer un regal, fes-ho amb un producte fet a ca nostra

AJUDEM ALS NOSTRES ARTESANS

*made in
menorca*
#madeinmenorca

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

DEPARTAMENT D'ECONOMIA I TERRITORI